

1 KOLIN

Kipihac taxlee wê Pol kivuu vô tíbi Kolin ge

¹ A Pol wê Anutu vaci vînoo a ên nêb a tu sinale wê Yesu Kîlisi vông ge. A híxôn a lig Sostenis ² xii kivuu kipihac tiga vòxam wê xam tu Anutu nue vông vinên mì dô vac vîgwe Kolin ge, ên Anutu vînoo xam ên nêb xam tu xomxo ngîbua nôñ lec yuac wê Yesu Kîlisi vông ge ãi xam tu i nue, híxôn xomxo vac vîgwe vîhati wê he kiyag vya lec il Apumtau Yesu Kîlisi ge, ên Yesu Kîlisi ge xomxo levac wê he vông ge ãi il êno vông ge híxôn. ³ Il mag Anutu yuu Apumtau Yesu Kîlisi i vông vizid híxôn kiyang malehe i loc dô híxôn xam.

Pol pimil Anutu

⁴ A pimil Anutu ên xam tíyi buc vîhati, ên wê Anutu vông vizid nivîha vô xam lec yuac wê Yesu Kîlisi vông ge. ⁵ Anutu vông vizid toto ge vô xam ên nêb xam nêl kiyang nivîha ãi xovô kiyang vîhati. ⁶ Ên ilage xe nêl Kîlisi kitong vô xam ãi xam hóm kiyang tige xôn pîlihi mì i yêp vac xam nilôm, ⁷ om gwêbaga vizid toto wê Myakîlôhò Ngîbua vông ge, ti o ma ên xam lêm, ãi xam dô bin buc wê il lig Apumtau Yesu Kîlisi ob vena le seac vô il ge. ⁸ ãi il lig Apumtau Yesu Kîlisi vaci ob ngîdu xam xôn ãi xam le pîlihi, om buc wê Kîlisi ob vena lec ge, od xam nêñ soên ti ob yêp i tíi vac vô xam lêm. ⁹ Anutu tyuc xam ên

nêb xam ob dô xêmyaa nivihaxôn nu tuc Yesu Kîlisi wê il Apumtau ge, di Anutu ob vông i tiyi kiyang wê nêl ge di ob kityoo kiyang ti lêm.

Konglegesen Kolin hibusa

¹⁰ Xam lige, a nêl kiyang xêkizêc vô xam lec il lig Apumtau Yesu Kîlisi lê bêga bê xam dô hixôn kiyang tixed, di xam o lêc hibusa xam sea lêm. Nge, xam nilôm yuu piyôp i yêp tixed.

¹¹ Xam lige, xomxo wê Klowi lie ge ya nêl vô a ên nêbê xam ngaênma lec kiyang di xam xêmyaa vô myavinê voma. ¹² Kehe bêga nêbê xam ya nêl ên xam nêbê xam timu vô Pol, di xam ya nêl ên xam nêbê xam timu vô Apolos,

di ya nêl ên nêbê xam timu vô Pita, di ya nêl ên nêbê he timu vô Kîlisi. ¹³ Bêna lêc xam nêl tibêge? Kîlisi ge xam hibusa sea, me? Di a, Pol, a xib lec xax ên xam, me? Di xam lipac mia lec a lêg, me? ¹⁴ A pimil Anutu ên wê a o lipac xam tibeac lêm. Nge, a lipac Klispas yuu Gaias, yuubed. ¹⁵ Om o tiyi wê xomxo ti ob nêl bê xam lipac mia lec a lêg ge lêm. ¹⁶ Vixôhilôg, a lipac Stepanas he vinê nue hixôn. Di a mêd lipac xomxo ya hixôn, lêc a o xovô lêm. ¹⁷ Ên Kîlisi o vông a la ên nêb a la lipac xomxo lêm. Nge, vông a la ên nêb a la nêl xolac vô xomxo. Lêc a o nêl xolac tiyi xochê xomxo hixôn piyôp levac mi nêl ge lêm, ên obêc bêge ge od kiyang wê nêl ên nêbê Kîlisi yib lec xax ge obêc tiyi xochê kiyang pileva wê nôn maên ge.

Kîlisi ge xêkizêc yuu xovôên wê Anutu vông ge

¹⁸ Kiyang wê nêl ên nêbê Kîlisi yib lec xax ge, xomxo wê xôa obêc ma ge yê kiyang tige tiyi

xochê kiyang pileva. Dom il wê Anutu vô il vêl ge, il xovô ên il nêbê kiyang wê nêl lec wê Yesu yib lec xax pola ge, ge xêkizêc wê Anutu vông ge.
¹⁹ Ên Anutu nêl kiyang mi i yêp vac xolac bêga ên nêbê,

“Xomxo wê kô piyôp levac ge, a ob vông he piyôp i vô nipaên, di xomxo wê xovô kiyang tibeac ge, a ob kitya he nêl piyôp vêl.”

²⁰ Xolac nêl bêge, om xomxo wê piyôp levac ge, di xomxo wê xovô kipihac vihati ge hixôn he wê mi ngaênma lec kiyang ge, il ob nêb va lec xovôên wê he vông ge? Ên Anutu nêl pyap ên nêbê xovôên wê xomxo kibun ga vông ge, vidaaên di nôl ma.

²¹ Anutu ge piyôp levac om vông môp bêga ên nêbê xovôên wê xomxo kibun ga vông ge o tiyi wê ob vông he xovô Anutu ge lêm. Om xolac wê xe mi nêl ge, xomxo yê tiyi xochê kiyang pileva lê, lêc Anutu nêl ên nêbê xomxo obêc vông i vin kiyang tige ge od Anutu obêc vô he vêl ên he nêl nipaên. ²² Xomxo Yuda nêb he ob yê do levac di tibii Glik vông yuac levac ên nêb ob tulec piyôp levac. ²³ Lêc xe ga, xe mi nêl lec wê Kîlisi yib lec xax ge, om he Yuda yê kiyang tige nipaên, nêbê tiyiên ma, di he Glik yê nêbê kiyang tige, nôl ti o yêp vac lêm. ²⁴ Lêc il wê Anutu tyuc il ge, Yuda hixôn tibii baba ge, il xovô ên il nêbê Kîlisi ge xêkizêc yuu xovôên wê Anutu vông ge. ²⁵ Ên Anutu piyôp wê xomxo yê nêb piyôp yacyac ge luu piyôp wê xomxo kibun ga vông ge vêl, di Anutu xêkizêc wê xomxo yê nêbê xêkizêc ma ge, ge luu xêkizêc wê xomxo vông ge vêl.

²⁶ Xam lige, xam xovô i lôc lec môp wê xam dô vac ilage vô buc wê Anutu vînoo xam mi xam tu i nue ge, ên xam tibeac o tulec piyôp levac gê kibun ga lêm, di xam tibeac o kô xêkizêc gê kibun ga lêm, di xam tibeac o kô lêm levac gê kibun ga lêm. Nge, xam titi kô lêm levac. ²⁷ Lêc xomxo wê xomxo kibun ga yê nêbê he piyôp maên ge, od Anutu vînoo he ên nêb he i vông xomxo wê piyôp levac ge, he ni i yoc ên he, di xomxo wê xomxo kibun ga yê nêbê he nêb xêkizêc ma ge, od Anutu vînoo he ên nêb he i vông xomxo wê nêb he xêkizêc ge ni i yoc ên he. ²⁸ Di xomxo wê xomxo kibun ga yê nipaên nêbê he xomxo pileva ge, od Anutu vînoo he ên nêb he i vông xomxo wê kô lê levac ge, he i dô i tiyi xocbê xomxo wê o kô lê levac lêm ge. ²⁹ Anutu vông bêge, ên nêb xomxo ti ob yong i vô i lêm. ³⁰ Anutu vông xam la dô hixôn Yesu Kîlisi. Ên Kîlisi ge wê hilung piyôp wê Anutu vông ge yêp seac vô il, di Kîlisi vaci vô il vêl ên il nêd nipaên, di Anutu yê il nêb il xomxo nivîha lec yuac wê Kîlisi vông ge, di Kîlisi vông il dô vac môp vilu wê nivîha ge. ³¹ Om il ob vông i tiyi xocbê kiyang wê yêp vac xolac bêga ên nêbê “Xomxo ti obêc nêb pimil ge od i pimil Apumtau vaci.”

2

Pol nêl kiyang lec wê Kîlisi yib lec xax ge

¹ Xam lige, ilage wê a loc nêl Anutu xolac kitong vô xam ge, od a o yong a di nêl kiyang tiyi xocbê xomxo wê piyôp levac yuu xovôên nivîhavîha ge lêm. ² Ên a xovô bêga tax ên a

nêbê buc wê a ob dô hixôn xam ge, od a ob xovô kiyang tibed. Ge kiyang wê nêl lec Yesu Kîlisi di nêl lec wê Yesu yib lec xax ge, di a ob nêl kiyang ya hixôn lêm. ³ Di buc wê a dô hixôn xam ge, xêkizêc wê a vông ge ma, om a dô hixôn xonaên di nignivi yetac. ⁴ Mêd kiyang yuu xolac wê a nêl vô xam ge, a o nêl ya piyôp nivîha wê ob vông xam pilepac xam ge lêm. Nge, Myakîlôhò Ngîbua vông xêkizêc vô a di ngidu kiyang wê a nêl ge xôn. ⁵ A vông yuac tibêge, ên a nêb vông vinên wê xam vông ge, kehe i o lêc yêp vac piyôp yuu xovôên wê xomxo kibun ga vông ge lêm. Nge, kehe i yêp vac xêkizêc wê Anutu vông ge.

Myakîlôhò Ngîbua vông piyôp vô il

⁶ Xomxo wê vông i vin Anutu xolac xêkizêc ge, xe mi nêl xolac hixôn xovôên nivîha vô he, lêc xovôên tige o tiyi xochê xovôên kibun ga lêm, di o tiyi xochê xovôên wê xomxo levac kibun ga vông ge lêm, ên he xôa obêc ma. ⁷ Xovôên wê xe mi nêl ge, ge xovôên wê Anutu vông ge. Xovôên tige yêp xôpacên ilage, lêc buc wê Anutu gên o tung lag yuu kibun lêm ge od Anutu nêl pyap nêbê xovôên tige obêc vông il la dô vac xêseac wê i vông ge. ⁸ Lêc xomxo levac kibun ga, he o xovô piyôp wê Anutu vông ge lêm. He obêc xovô ge od he ob hi Apumtau wê xêseac kehe ge yib lec xax lêm. ⁹ Lêc piyôp wê Anutu vông ge tiyi xochê kiyang wê yêp vac xolac bêga ên nêbê
 “Susu wê xomxo manôn o yê lêm di xomxo nînya o ngô lêm di xomxo piyôp o xovô lêm ge, ge wê Anutu viac pyap ên nêb obêc vông vô xomxo wê he xêyaa vin lec i ge.”

¹⁰ Kiyang tige yêp xôpacên lê, lêc Anutu vông Myakilôhô Ngibua lam ên nêb i nêl kiyang tige kitong i yêp seac vô il. Ên Myakilôhô Ngibua xovô kiyang vihati yang om xovô kiyang vihati wê yêp xôpacên vac Anutu nilô ge.

¹¹ Xomxo ti o tiyi wê ob xovô kiyang wê yêp vac xomxo ngwe nilô ge lêm. Nge, xomxo vaci piyôp ob xovô kiyang wê yêp vac ici va nilô ge. Om Anutu tiyi bêge êno, ên xomxo ti o xovô kiyang wê yêp vac Anutu nilô ge lêm. Nge, Myakilôhô Ngibua wê Anutu vông ge vaci wê xovô Anutu piyôp. ¹² Xe o kô xovôên kibun ga ti lêm. Nge, Anutu vông Myakilôhô Ngibua wê i vông ge lam vô il, ên nêb i vông xovôên vô il ên il xovô vizid vihati wê Anutu vông pileva vô il ge. ¹³ Xe mi nêl vizid tige kitong vô xomxo, lêc xe o kô xovôên tige vô xomxo kibun ga lêm. Nge, xe nêl i tiyi xovôên wê Myakilôhô Ngibua vaci vông vô xe ge, om xe nêl kiyang wê Myakilôhô Ngibua vông ge kitong vô xomxo wê Myakilôhô Ngibua dô vac he nilô ge.

¹⁴ Lêc xomxo wê Myakilôhô Ngibua o dô vac he nilô lêm ge, od he ob vông i vin kiyang wê Myakilôhô Ngibua vông ge lêm, ên he ob ngô kiyang ge tiyi xocbê kiyang vidaaên, di he o tiyi wê ob xovô kehe ge lêm, ên Myakilôhô Ngibua vaci wê ob nêl kiyang tige kitong vô xomxo. ¹⁵ Xomxo wê Myakilôhô Ngibua dô vac he nilô ge tiyi wê ob yaxên kiyang vihati ge, lêc xomxo kibun ga o tiyi wê ob yaxên xomxo wê Myakilôhô Ngibua dô vac he nilô ge lêm. ¹⁶ Ên kiyang yêp vac kipihac xolac bêga ên nêbê

“Letya xovô piyôp wê yêp vô Apumtau ge di obêc tixuu i ya kiyang?”

Xolac nêl bêge, lêc xe ga, piyôp wê Kilisi vông ge yêp vac xe nilôm pyap.

3

Xomxo wê tu Anutu nue yuac ge

¹ Xam lige, buc wê a loc dô hixôn xam ilage, a o tiyi wê a ob nêl kiyang vô xam tiyi xocbê a ob nêl vô xomxo wê timu vô Myakilôhô Ngibua ge lêm. Nge, a nêl kiyang tiyi xocbê a ob nêl vô xomxo wê dô hixôn nilô yen kibun ga ge, ên xam dô tiyi xocbê nume nipwo wê gên o xovô Kilisi kiyang nivihã ge lêm. ² Mêgem a vet xam ya lul pileva, di a o vet xam ya yaên xêkizêc ti lêm, ên xam gên o tiyi wê xam ob wa yaên xêkizêc ge lêm. Di gwêbaga hixôn, xam gên o tiyi lêm, ³ ên xam gên dô vac môp kibun ga. Gwêbaga a ngô wê xam xêmýaa vô nipaên vô lime di xam ngaênma lec kiyang, om môp tige nêl xam kitong ên nêbê xam gên timu vô môp kibun ga tiyi xocbê tibii madiluhu ge. ⁴ Ên xam ya pimil Pol di nêl ên nêbê xam timu vô Pol, di xam ya pimil Apolos di nêl ên nêbê xam timu vô Apolos, lêc môp tige tiyi xocbê môp wê tibii kibun ga mi vông ge.

⁵ Om xam xovô lê. Apolos ge letya? Di a Pol, a letya? Xii ga, xii xomxo yuac pileva wê Anutu vông yuac toto vô xii ge, om xii loc vông yuac vac xam mahigun di xam vông i vin Kilisi. ⁶ Om ge tiyi xocbê a loc xin vê vac yuac, nang dêc Apolos loc pivux ya mia, lêc Anutu ge wê vông vê tyip mi vô levac. ⁷ Om xomxo wê xin vê ge hixôn

xomxo wê pivux ya mia ge, yuu tiyi xocbê xomxo pileva, lêc Anutu tived ge wê lê levac, ên i ge wê vông vê tyip mi vô levac. ⁸ Xomxo ti wê xin vê ge hixôn xomxo wê pivux ya mia ge, yuu tiyima, om Anutu ob vông nôn vô yuu xôn i tiyi yuac wê yuu toto vông ge. ⁹ Ên xe ga, xe tu Anutu nue yuac, di xam tiyi xocbê yuac yaên wê Anutu vông ge.

Anutu nue yuac tiyi xocbê xomxo xumac loxên

Xam tiyi xocbê xumac wê Anutu vông ge. ¹⁰ Ên Anutu vông vizid hixôn piyôp vô a tiyi xocbê xomxo wê xumac loxên ge, om a loc yev teac vac xam bom, di xomxo ya ob lox xumac lec kisii. Om xomxo wê ob lox xumac ge, a nêl vô he ên a nêbê he i viac he êdêc lox xumac nivîha lec teac kisii. ¹¹ Ên teac wê le pyap ge, ge Yesu Kilisi, om o tiyi wê xomxo ob yev teac paha ngwe hixôn ge lêm. ¹² Xomxo wê ob lox xumac lec teac kisii ge, he ob lox ya gol me silva me ngîdax nivîhaviha me xax me hêx, ¹³ om yuac wê he toto vông ge ob yêp seac timuên vô buc wê Kilisi ob vena lec ge, ên buc tige ob val hixôn ngwax, om Anutu ob yaxên xomxo toto nêl yuac ya ngwax mi yê bêc yuac wê he vông ge nipaên me nivîha. ¹⁴ Om xumac wê xomxo lox lec teac kisii ge, ngwax yaên obêc ma di i le nivîha ge, od xomxo tige ob kô nôn nivîha lec. ¹⁵ Lêc ngwax obêc ya xumac wê xomxo ti lox ge od xomxo tige ob kô nôn nivîha lec yuac wê i vông ge lêm. Xomxo vaci ob dô nivîha, ên Anutu obêc hêm i vêl ên ngwax tiyi xocbê xomxo hêm susu vêl vac ngwax ge.

Xomxo vông vinên tiyi xocbê xumac ngibua wê Anutu vông ge

¹⁶ Xam ngô lê. Xam ge, Anutu xumac ngibua xam, di Myakilôhông Ngibua dô vac xam nilôm. Lêc mêd xam lungên kiyang tige? ¹⁷ Xomxo ti obêc vông Anutu xumac ngibua vô nipaên ge, od Anutu obêc kitya xomxo tige vêl, ên Anutu xumac ge ngibua, di xumac tige xacxam va.

Il ob pimil xomxo kibun ga lêm

¹⁸ Xomxo ti i o lêc kityoo i lêm. Xam ti obêc nêbê xam kô piyôp yuu xovôên kibun ga pyap ge od xomxo tige i sea piyôp wê i vông ge di i dô i tiyi xocbê xomxo wê piyôp maên ge lê, êdêc tulec piyôp nôn timuên. ¹⁹ Ên piyôp yuu xovôên kibun ga, Anutu yê tiyi xocbê piyôp yacyac. Tiyi xocbê kiyang wê yêp vac kipihac xolac bêga ên nêbê

“Xomxo wê piyôp levac ge Anutu ob ku he xôn ya kiyang kityooên wê heche va vông ge tiyi xocbê he vac pulac.”

²⁰ Di kiyang ngwe yêp bêga nêbê
“Apumtau xovô ên nêbê xovôên wê xomxo piyôp levac vông ge tiyi xocbê susu vidaaên.”

²¹ Mêgem le i lêc pimil xomxo kibun ga lêm. Ên susu vihati ge xam xe, ²² om a Pol xii Apolos di Pita, di susu kibun ga vihati, di maviha dôên, di yibên, di susu wê dô gwêbaga, hixôn susu wê ob val timuên ge, vihati tu xam xe. ²³ Di xam tu Kilisi xe, di Kilisi tu Anutu xe.

4

Anutu vaci ob yaxên nue yuac wê i vông ge

¹ Mêgem xam lêc wê xe i tiyi xochê Kîlisi nue yuac wê Anutu vông kiyang xôpacên wê i vông ge vac xe vigêm ên nêb xe viac di nêl kitong i yêp seac vô xam. ² Di xomxo wê ob viac yuac ge kiyang yêp bêga nêbê he i viac yuac i nivîha. ³ Lêc xam, me xomxo ya obêc yaxên yuac wê a vông ge di nêl bê nivîha me nipaên ge od ge yêp vô xam. Di aca va obêc yaxên yuac wê a vông ge lêm. ⁴ Vixôhilôg, a xovô ên a nêbê soên ti o yêp vô a lêm, lêcom a o tiyi wê a ob nêl bê a xomxo nivîha ge lêm. Ên Apumtau vaci wê ob yaxên a. ⁵ Om xam o lêc yaxên xomxo lutibed di nêl bê he vông nivîha me nipaên lêm. Nge, xam vông i yêp di buc wê Apumtau ob vena lec ge lê, ên susu wê dô xôpacên vac mapitoc, hixôn kiyang wê yêp xôpacên vac xomxo nilô ge, Anutu obêc vông i lam yêp seac vîhati, di Anutu vaci obêc vông myaviwen vô xomxo vîhati tiyi yuac wê he toto vông ge.

Xomxo Kolin yong heche va

⁶ Xam lige, kiyang vîhati wê a nêl ge a nêb a ob ngidu xam xôn om a tixuu kiyang tige lec xii Apolos, ên a nêb xam ngô di xovô di timu vô kiyang wê yêp vac kipihac xolac ge, di le i lêc timu vô môp ba ya hixôn lêm. Om a nêl vô xam bê xam o lêc yong xomxo ti lê bê nivîha di wê xomxo ngwe bê nipaên lêm. ⁷ Ên letya nêl vô ông nêb ông xomxo levacê? Di piyôp wê ông vông ge, ông kô vô letya? Piyôp hixôn vizid vîhati ge, ông kô vô Anutu tibed, om bêna lêc ông yong ông di nêl ên ông nêb ôcông va tu piyôp tige kehe?

⁸ Xam so ên xam nêb mêd xam tulec vizid vihati pyapê? Om susu ti o ma ên xam lêmê? Xam mêd luu xe vêl di kô lêm levac mi la dô lec sia king pyap, me? Xam obêc tu xomxo levac ge od obêc nivîha, ên a nêb xe ob tu levac hixôn xam ên il xôn ob kô lêd levac tiyima. ⁹ A xo ên a nêbê Anutu vông xe sinale lax timuên tiyi xocbê xomxo vidaaên ge, ên xe dô tiyi xocbê xomxo vông kiyang vô xe pyap ên nêb ob hi xe xib, om he vông xe la le vô xomxo vihati hixôn angela manôn. ¹⁰ Xomxo kibun ga yê xe tiyi xocbê xomxo piyôp maên ên wê xe timu vô Kîlisi ge, dom xam ge, xam nêb xam timu vô Kîlisi om xam kô piyôp levac. Xe ga, xe nêb xêkizêc ma, di xam ge, xam nêbê xam xêkizêc yêp. Xomxo hi vîxa ên xam nêb xam xomxo levac, di xe ga, xomxo yê xe nipaên nêb xe xomxo pileva. ¹¹ Ilage di i val tyip gwêbaga, xe o dô vac nivîha ti lêm. Ên vip den xe di xe kwam liyêê ên mia, di xe nêb ngakwi ma ên xe, di xomxo hi xe ya vigê, di xe nêb xumac wê xe ob dô vac ge ma, ¹² di xe vông yuac levac ya vigê, lêc xomxo obêc so vya vô xe ge od xe kîtaa vô Anutu ên xe nêb i ngîdu he xôn, di xomxo obêc vông viyin vô xe ge od xe o vông viyin ti lax vô he lêm. Nge, xe kilê viyin wê he vông vô xe ge. ¹³ Di xomxo nêl kiyang nipaên lec xe, lêc xe nêl kiyang malehe lax vô he. Tiyi buc vihati di i val tyip gwêbaga hixôn, he yê xe tiyi xocbê susu yacyac wê xomxo ob nêx i la ge hixôn susu ningeac kibun ga.

Pol nêl nêb xomxo Kolin i timu vô i vîxa

¹⁴ Kiyang wê a kivuu ga, a o kivuu ên a nêb i vông xam nim i yoc lêm. Ên a xêgyaa vin lec xam tiyi xocbê a nuge xam om a nêb a ob vông xovôên vô xam. ¹⁵ Ên xomxo wê ob viac xam di tixuu xam ya Kîlisi xolac ge mêd he tibeac hiwocên, lêc xam mame o tibeac lêm. Nge, a tived wê a nêl Yesu Kîlisi xolac vô xam di xam vông i vin om a tiyi xocbê xam mam a. ¹⁶ Mêgem a nêl kiyang xêkizêc vô xam bêga bê xam timu vô a vixag. ¹⁷ A nêb xam vông bêge om a vông Timoti loc vô xam. Timoti ge, a nug vông vinên wê a xêgyaa vin lec i ge, di i wê viac Apumtau yuac nivîha, om Timoti ob nêl a môm wê a mi timu vô Kîlisi ge kitong vô xam tii vac. Môm tige wê a mi nêl vô xomxo vông vinên vac vîgwe vîhati.

¹⁸ Xam ya xo ên xam nêbê mêd a lôc vôên xam ob ma, om xam yong xam. ¹⁹ Lêc Apumtau obêc lee yuu ge od a ob lôc vô xam lutibed di yaxên xomxo wê yong he ge. Lêc a ob yaxên kiyang wê he nêl ge lêm. Nge, a ob yaxên xêkizêc wê he vông ge. ²⁰ Ên môm wê xomxo ob tu Anutu nue mi la vac i kwa ngibi ge, kehe o yêp vac kiyang pileva lêm. Nge, kehe yêp vac xêkizêc wê Anutu vông ge. ²¹ Mêgem xam nêb a vông môm ngwe na vô xamê? Xam nêb a lôc hixôn viyi ên titô xam ya, me xam nêb a xo vîgwe pisiv ên xam di lôc hixôn kiyang malehe?

5

Môm yôdac vêx yuu vux yêp vac konglegesen Kolin

¹ Xomxo ya nêl vô a ên nêbê môp yôdac vêu yuu vux yêp vô xam bêga nêbê xomxo ti vông yôdac vô ma vinê, léc o ta wê kô i ge lêm. Môp tige nipaên nôn, wê tibii madiluhu o mi vông ge lêm. ² Bêna léc xam yong xam? Xam sea môp wê xam yong xam ge, di xam nim i yoc ên xam di xam byag, di xam tii xomxo ti wê vông môp nipaên tige i loc vêl.

³ A ga, a nignivi dô teva ên xam, léc a nilôg mi xo xam, om a yaxên kiyang wê xomxo tige vông ge pyap, tiyi xocbê a dô hixôn xam ge. ⁴ Om a nêl bêga vô xam bê xam kitucma lec Apumtau Yesu lê di xam xovô a kiyang i tiyi xocbê a dô hixôn xam ge, di xêkizêc wê il lig Apumtau Yesu vông ge ob dô hixôn xam, ⁵ om xam vông xomxo tige i loc vac Seten viğê ên i vông i ninivi i vô nipaên, êdêc xomxo tige kinu i loc dô nivîha vô buc wê Apumtau Yesu ob vena lec ge.

Pol nêl ên nêbê he i tii xomxo nipaên i loc vêl

⁶ Xam yong xacxam va, léc môp tibêge o nivîha lêm. Yis nipwo tya tiyi wê ob vông blet vihati vuac mi vô levac ge, léc mêd xam o xovô lêm? ⁷ Xam tiyi xocbê blet wê yis maên ge, om xam hêm yis vêl, êdêc xam dô i tiyi xocbê blet nivîha wê yis maên ge, ên Kîlisi yib di kitya il nêd nipaên vêl pyap, tiyi xocbê bwoc sipsip wê he hi i yib lec buc Pasova ilage. ⁸ Om il ob sea môp nipaên viyang viyang i tiyi xocbê he Yuda nêx yis la xel lec buc Pasova di ya blet pileva wê yis maên ge, di il ob dô hixôn nilôd tibed di nêl kiyang nôn vôma, i tiyi xocbê blet wê yis maên ge.

⁹ Kìpihac wê a kivuu i loc vô xam ilage, a nêl vô xam ên a nêbê xam o lêc dô hixôn xomxo wê mi vông môp yôdac vêx yuu vux ge lêm. ¹⁰ Kiyang tige, a o nêl lec tibii madiluhu wê vông yôdac vêx yuu vux, di he wê mi doma, di he wê mi vun xomxo susu, di he wê yev vixa kitu vô anutu kityooên ge lêm. Ên xam obêc nêb xam ob dô hixôn tibii madiluhu lêm ge od xam ob la na? Ên xomxo tigeê dô vac vîgwe vîhati. ¹¹ Lêc kiyang wê a kivuu ge kehe bêga nêbê xomxo ti wê nêl nêb il lig vông vinên ti ge obêc dô vac môp yôdac vêx yuu vux, me obêc doma vô xomxo ngwe susu, me obêc yev vixa kitu vô anutu kityooên, me obêc so vya vô xomxo, me obêc num mi vô mavmav, me obêc vun xomxo ngwe susu ge, od xam o dô hixôn xomxo tibêgee lêm, di xam o lêc wa hixôn he lêm. ¹²⁻¹³ Tibii wê o vông i vin lêm ge, a o tiyi wê a ob yaxên he ge lêm. Ên Anutu vaci obêc yaxên he. Lêc lime vông vinên ge, xacxam va ob yaxên he. Om xam tii xomxo ti wê vông môp yôdac vêx yuu vux ge i loc vêl ên xam.

6

Xam o lêc vông kiyang vô lime vông vinên lêm

¹ Xam ti kiyang obêc yêp vô lime ngwe ge om bêna lêc xam luu lime vông vinên vêl di kô kiyang mi la vô tibii madiluhu ên xam nêb he i titô xam nêb kiyangê? ² Il wê Anutu nue ge, il obêc yaxên xomxo kibun ga nêb kiyang timuên, lêc xam mêd lungên tige? Xam obêc titô xomxo vîhati nêb kiyang timuên, lêc mêd xam

o tiyi wê xam ob titô xacxam va kiyang nipipwo ge lêmê? ³ Xam ngô lê. Il obêc titô angela nê n kiyang timuên, om môp kibun ga, ge tiyi wê il ob titô êno mêge. ⁴ Om kiyang obêc yêp lec susu kibun ga ge od bêna lêc xam kô mi la vô tibii wê madiluhu ge ên xam nêb he i titô xam nê n kiyangê? ⁵ A nêl kiyang bêge vô xam ên a nêb i vông xam nim i yoc ên xam. Xam lime piyôp wê ob yaxên lime nê n kiyang ge, ti mêd o dô vac xam mahigun lêmê? ⁶ Ên lime vông vinên ya vông kiyang vô lie, lêc he kô kiyang tige mi la vô tibii wê vông vinên maên ge ên nêb he i titô.

⁷ Môp wê xam kô lime ngwe mi la kiyang ge, ge xam vông i so. Môp wê nivaha ge bêga nêbê lime ti obêc vông nipaên vô xam ge od xam o lêc nêl lêm. Di lime ti obêc vun xam nê n susu ti ge od xam o le vac i xôn lêm. ⁸ Xam o timu vô môp nivaha bêge lêm. Nge, xacxam va vông môp nipaên vô lime di vun he nê n susu.

⁹ Xam ngô lê. Xomxo nipaên ti ob la dô vac Anutu ben lêm, lêc mêd xam o xovô tige lêm? Xam nilôm i o lêc kityoo xam lêm. Ên xomxo wê vông môp yôdac vêx yuu vux di xomxo wê yev vixa kitu vô anutu kityooên, di xomxo wê vông môp iimaên vô nipaên, di vux wê vông môp nipaên vô vux vaci, ¹⁰ di xomxo wê vun xomxo susu, di xomxo madoên, di xomxo wê mi num mi vô mavmav, di xomxo wê nêl kiyang nipaên lec xomxo, di xomxo wê vô xomxo ngwe susu vêl ge, xomxo tibêgee o tiyi wê ob la dô vac Anutu ben ge lêm. ¹¹ Ilage xam ya mi timu vô môp tibêgee, lêc Anutu lipac xam vô paha

lec di vīnoo xam nêb xam tu i nue di yê xam nêb xam xomxo nivīha. Anutu vông bêge lec Apumtau Yesu Kīlisi yuu Myakīlôhō Ngībua wê Anutu vông ge.

Il ob vông il nidnivi i pīmil Anutu

¹² Xomxo ya nêl ên he nêbê mōp vihati nivīha tiyi wê il ob vông ge. He nêl vixôhīlôg, léc mōp ya ob vô nivīha vô il lêm. Mōp vihati ge tiyi wê a ob vông ge lê, léc a ob vông mōp ti i viac a lêm.

¹³ Xomxo ya nêl ên he nêbê yaên dô ên il xêdyaa di il xêdyaa dô ên yaên. He nêl vixôhīlôg, léc Anutu obêc vông yuu xôn xôa obêc ma timuên. Di il nidnivi ge, Anutu o tung ên nêb il vông mōp yôdac vêx yuu vux lêm. Nge, il nidnivi ob tu Apumtau xe, di Apumtau ob ngīdu il nidnivi xôn. ¹⁴ Anutu tīpi vô Apumtau Yesu kīdi lec vac yibên, om obêc tīpi vô il kīdi lec vac yibên êno ya xêkizêc wê i vông ge.

¹⁵ Il hixôn Kīlisi tiyi xochê ninivi nôn tībed, léc mêd xam o xovô lêmê? Tiyi wê il ob hōm Kīlisi ninivi mya ti vêl di vông i tu vêx yôdac ninivi mya ti, me? Ma vêl, mōp tibêge o tiyi lêm. ¹⁶ Vux ti obêc la dô hixôn vêx yôdac ti ge od yuu ob tiyi xochê nôn tībed, léc mêd xam o xovô tige lêm? Ên kiyang wê yêp vac kīpihac xolac ge nêl bêga ên nêbê, “Yuu ob tu ninivi nôn tībed.” ¹⁷ Léc xomxo ti obêc vông i vīn Apumtau ge od yuu xôn ob dô nôn tamaên tībed. ¹⁸ Mêgem xam xona nêl ên mōp yôdac vêx yuu vux. Ên mōp nīpaên vīyang vīyang wê xomxo vông ge ob vông he vô nīpaên, léc mōp yôdac vêx yuu vux ge wê ob vông xomxo nīlô yuu ninivi vihati vô nīpaên.

¹⁹ Xam nimnivi ge tiyi xocbê xumac ngibua wê Myakilôhô Ngibua ob dô vac ge, lêc mêd xam o xovô tige lêm? Anutu vông Myakilôhô Ngibua lam dô vac xam nilôm. Om xacxam va o tu xam kehe lêm, ²⁰ ên Anutu kisuu xam ya susu levac mabu yocên mi xam tu ixe, om xam nimnivi i pimil Anutu ya môp wê xam vông ge.

7

Kiyang lec môp iimaên

¹ Kiyang wê xam kinêg vô a vac kîpihac ge, a ob nêl vô xam. Kiyang bêga nêbê xomxo ti obêc dô pileva di iên vêx obêc ma ge od obêc nivîha. ² Lêc môp yôdac vêx yuu vux yêp, om vux toto ge, he i kê vêx di vêx toto ge, he i kê vux. ³ Di vux i o lêc kol ninivi ên vinê lêm. Di vinê êno i o lêc kol ninivi ên liya lêm. ⁴ Ên vêx o tu ici va ninivi kehe lêm. Nge, liya tu vinê ninivi kehe. Di vux êno o tu ici va ninivi kehe lêm. Nge, vinê tu liya ninivi kehe. ⁵ Om xam wê xam iima ge, muu o lêc kol nimnivi ênma lêm. Vixôhilôg, muu xôn obêc nêl kiyang i yêp tîbed ên muu nêb muu ob vông mahîgun vac di kitaa vô Anutu ge od obêc nivîha. Lêc muu obêc kitaa pyap ge od muu xôn kitucma tii vac nang, ên muu ob dô teva ênma xuhu dia ge od muu o tiyi wê muu ob viac nimnivi nivîha ge lêm di Seten ob yaxên muu di vông muu vac môp nîpaên. ⁶ Kiyang wê a nêl ga, a o nêl ên a nêb xam vihati ob timu vô ge lêm. Ge yêp vô xam toto, om xam ti obêc nêb timu vô ge od i timu vô. ⁷ A nêb xomxo vihati obêc dô pileva tiyi xocbê a ge od obêc nivîha, lêc Anutu vông

xêkizêc hixôn xovôên vô xomxo toto, om ya ob iima di ya iimaên ob ma.

⁸ A ob nêl kiyang ti vô xam ngivihi yuu vêxwo wê xam gên o iima lêm ge hixôn xam vêxôv bêga bê xam obêc dô pileva tiyi xochê a ge od obêc nivîha. ⁹ Lêc xam tiyiên ob ma wê xam ob viac nimnivi nivîha ge od xam iima, ên xam ob dô pileva ge od nilô ngaên ob vông xam vô nipaên, om xam iima ên dô nivîha.

¹⁰ A ob nêl kiyang bo ti vô xomxo wê iimaên ge, lêc o aca va kiyang lêm. Nge, Apumtau kiyang, om a nêl kiyang xêkizêc bêga bê vêx i o lêc sea liya lêm. ¹¹ Lêc obêc sea ge od i dô pileva di i o lêc loc kô vux ngwe lêm. Lêc obêc nêb dô pileva lêm ge od i lôc vô liya ên yuu i titô kiyang wê yêp vac yuu mahîgun di kitucma i tii vac. Di vux êno i o lêc sea vinê lêm.

¹² Nang di a ob nêl kiyang ti vô xam ya. Lêc kiyang ga o Apumtau vya lêm. Nge, aca va nêl bêga ên a nêbê vux wê vông i vin ge ti obêc kô vêx wê madîluhu ge ngwe, lêc vinê obêc lee yuu nêb ob dô hixôn liya ge od liya i o lêc sea vinê lêm. ¹³ Di vêx wê vông i vin ge ti obêc kô vux wê madîluhu ge ngwe, lêc liya obêc lee yuu nêb ob dô hixôn vinê ge, od vinê i o lêc sea liya lêm.

¹⁴ Ên vux wê madîluhu ge obêc dô hixôn vinê wê vông i vin ge od tiyi xochê yuu xôn tu Anutu xe. Di vêx wê madîluhu ge obêc dô hixôn liya wê vông i vin ge od tiyi xochê yuu xôn tu Anutu xe. Ên obêc ma ge od xomxo tige nue ob dô tiyi xochê tibii madîluhu ge, lêc o bêge lêm. Ên he nue tu Anutu xe hixôn. ¹⁵ Lêc vêx wê madîluhu ge obêc nêb sea liya wê vông i vin Kilisi ge od

i sea, di vux wê madiluhu ge obêc nêb sea vinê wê vông i vin ge od i sea. Ên kiyang ti o yêp wê ob ku xomxo vông vinên tige xôn ge lêm. Ên Anutu tyuc il nêb il ob dô vac kiyang malehe. ¹⁶ Ông vêx, ông tiyi wê ông ob didii liyam mi loc vô Anutu ge, me? Ông o xovô lêm. Di ông vux, ông tiyi wê ông ob didii vinêm mi loc vô Anutu ge, me? Ông lungên.

Il ob dô vac môp yuu yuac wê il dô vac di Anutu tyuc il ge

¹⁷ Apumtau vông môp yuu yuac toto vô xomxo toto, om môp yuu yuac wê xam dô vac vô buc wê Anutu tyuc xam ilage od xam tup vô gwêbaga hixôn. A mi nêl kiyang tibêge vô xomxo vac konglegesen vihati. ¹⁸ Om xomxo ti obêc gôl ninivi pyap, lêc Anutu tyuc i nêb i tu i nu ge od xomxo tige ob lax duu ninivi xôn tii vac lêm. Di xomxo ti obêc dô di ninivi gôlên ma, lêc Anutu tyuc i nêb i tu i nu ge od i o lêc gôl ninivi lêm. ¹⁹ Ên môp wê ninivi gôlên hixôn môp wê gôlên ninivi ma ge, yuu xôn tiyi xocbê susu pileva. Di môp nôn tibed wê nêb il viac Anutu xolac nivaha di timu vô ge.

²⁰ Xam lêc dô vac môp yuu yuac i tiyi xocbê xam dô vac ilage di Anutu tyuc xam nêb xam tu i nue. ²¹ Om xam wê xam tu xomxo ya nue yuac pileva xocbê kalabuhu ge dêc Anutu tyuc xam nêb xam tu i nue ge, od xam nilôm i o lêc vô viyin ên yuac wê xam dô vac ge lêm. Lêc xomxo levac wê viac ông ge obêc nêb ông sea yuac tige ge od ông sea. ²² Ên xomxo wê tu xomxo ngwe

nu yuac pileva ge, Apumtau obêc tyuc i nêb i tu i nu ge od Anutu ob yê xomxo tige tiyi xochê o dô vac xomxo ngwe kwa ngibi ge lêm. Di xomxo wê o dô vac xomxo ngwe kwa ngibi lêm ge, Kilisi obêc tyuc i nêb i tu i nu ge od obêc dô tiyi xochê Kilisi nu yuac. ²³ Anutu kisuu xam ya susu levac mi xam tu i nue, om xam o lêc sea Anutu di loc vac xomxo ngwe kwa ngibi vidaa vidaa lêm. ²⁴ Xam lige, môt yuu yuac wê xam dô vac ilage di Anutu tyuc xam ge, xam lêc dô vac gwêbaga hixôn Anutu.

Kiyang lec xomxo wê iimaên ma ge

²⁵ Vêx yuu vux wê gên o iima lêm ge, Apumtau o nêl kiyang ti vô a lec he lêm, lêc a ob nêl i tiyi xovôên wê a vông ge, ên Apumtau xo vigwe pisiv ên a di vông xovôên vô a, om kiyang wê a nêl ge nivaha tiyi wê xam ob vông i vin ge. ²⁶⁻²⁷ Buc gwêbaga il dô vac viyin levac, om a xo bêga ên a nêbê xam wê xam ii vêx ge, xam o lêc myag môt wê xam ob sea vêx ge lêm. Di xam wê xam dô pileva ge, xam o lêc nêb ii vêx lêm. Nge, xam toto dô i tiyi xochê xam dô gwêbaga. ²⁸ Lêc ông obêc ii vêx ti ge od ông o vông nipaên ti lêm. Di vêxwo ti obêc kô vux ti ge, ge o nipaên lêm. Lêc xomxo wê iima ge obêc xo yuac tibeac om a xo ên a nêb viyin tibêge i o lêc tulec xam lêm.

²⁹ Xam lige, a nêl bêga ên a nêbê buc vô kwabo lec, om buc wê gên yêp ge, xomxo wê ii vêx ge, he i vông yuac vô Anutu i tiyi xochê xomxo wê iien vêx ma ge. ³⁰ Di xomxo wê byag ge, he i dô i tiyi xochê he o byag lêm, di xomxo wê dô hixôn xêyaa nivaha ge he i dô i tiyi xochê he xêyaa o

niviha lêm. Di xomxo wê kisuu susu ge, he i dô i tiyi xocbê he nêb susu maên ge. ³¹ Di xomxo wê vông yuac ên susu kibun ga ge, he i dô i tiyi xocbê he o vông nilô la vô susu kibun ga lêm. Ên môp yuu susu wê dô lec kibun ga ge xôa obêc ma.

³² A nêb bêge, ên a nêb xam dô hixôn nilôm niviha, di nilôm i o léc loc vô môp yuu susu kibun ga lêm. Vux wê o ii vêx lêm ge tiyi wê he ob vông nilô la diluhu vô Anutu yuac ên nêb ob vông môp wê Anutu xêyaa vin lec ge. ³³ Léc xomxo wê ii vêx ge ob vông nilô la vô môp yuu susu wê ninivi xen ge hixôn, ên nêb ob vông vinê xêyaa i vô niviha, ³⁴ om nilô la yuu. Di vêxwo hixôn vêx wê o kô vux lêm ge, he ob vông nilô la vô yuac wê Anutu vông ge, ên he nêb he ninivi yuu nilô yen i dô ngibua. Léc vêx wê ii vux ge ob vông nilô la vô môp yuu susu wê ninivi xen ge hixôn ên nêb ob vông liya xêyaa i vô niviha. ³⁵ A nêb kiyang tige vô xam ên a nêb i ngidu xam xôn di xam dô nimviha. Di a ob le vac xam xôn lêm. Nge, a nêb xam dô niviha di vông nilôm i loc diluhu vô Apumtau.

³⁶ Xomxo ti obêc xo nêb i vông môp soên, ên wê nu vêx vô vêxwo pyap tiyi wê ob kô vux ge di nu vêx êno nêb ob kô vux, léc ma gên o lee yuu lêm ge od ma i timu vô môp wê i xovô ge di vông nu vêx tige i kô vux, ên môp ii maên o nipaên lêm. ³⁷ Léc ma obêc xo vac nilô nêbê i nu vêx ob dô gilon di kôên vux obêc ma, di susu ti o le vac môp xôn lêm ge od i léc timu vô xovôên wê yêp vac i nilô ge di nu vêx i dô gilon ge od obêc niviha. ³⁸ Mêgem ma tyo obêc vông nu vêx

kô vux ge od nivîha, léc ma obêc nêb vông nu vêx dô pileva di iên vux ob ma ge od ge nivîha yang.

³⁹ Vêx ti liya obêc gên dô ge od xolac nêl bêga ên nêbê i dô hixôn liya di seaên liya i ma, léc liya obêc yib di vêx tige obêc nêb kô vux paha ngwe nang ge od i kô vux tiyi xovôên wê i vông ge. Léc i kô vux wê yuu xôn timu vô Apumtau xolac ge. ⁴⁰ Léc xovôên wê a vông ge bêga nêbê vêxôv tige obêc dô pileva di kôên vux obêc ma ge od obêc dô hixôn xêyaa nivîha yang. Di a ga, a xovô ên a nêbê Myakilôhô Ngibua wê Anutu vông ge dô hixôn a om vông xovôên nivîha vô a.

8

Bwoc liyôhô wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge

¹ A ob nêl kiyang lec môp wê ob yaên bwoc wê tibii vông i tu daa vô anutu

kityooên ge. Vixôhilôg, il vihati tulec piyôp pyap, léc piyôp ge pileva wê obêc vông il yong il, léc môp wê ob ngidu il xôn ge, môp xêyaa vin lec maên. ² Xomxo ti obêc yong i nêb i xovô kiyang vihati pyap ge od xovôên wê i vông ge o tiyi lêm. ³ Léc xomxo ti xêyaa obêc vin lec Anutu ge od Anutu xovô xomxo tige nêb tu ixé.

⁴ Om kiyang lec môp wê ob yaên bwoc liyôhô wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge, il xovô ên il nêbê anutu kityooên o susu nôn lêm, ên Anutu nôn tibeac wê dô. ⁵ Vixôhilôg, susu wê xomxo vinoo nêb anutu, di susu wê he vinoo nêb xomxo levac ge, tibeac dô kibun ga di dô kisii

ganê, ⁶ léc il ga, il xovô ên il nêbê Anutu ge tived, wê il mag, di ici va tu susu vihati kehe, om il ob vông i lê i vô levac. Xomxo levac nôn tived, ge Apumtau Yesu Kilisi, wê i tu susu vihati kehe di ici va vông il lax tu ixé.

⁷ Anutu kityooên ge o susu nôn ti lêm, léc xomxo vông vinên ya o vyac xovô kiyang tige lêm. Ên ilage he mi timu vô anutu kityooên, di he mi ya bwoc wê tibii vông vô anutu kityooên ge, léc gwêbaga he xo ên he nêbê he obêc ya bwoc tige ge od ob vông he nilô vô ningéac di Anutu ob yê he nêb he xomxo nipaên. ⁸ Léc Anutu ob yê môp wê il xa yaên ge di nêl bê il xomxo nivaha me nipaên lêm. Om il xaên obêc ma ge od Anutu ob yê il nipaên lêm, di il obêc xa yaên ge od il ob kô lê levac vô Anutu lec môp tige lêm.

⁹ Léc xam viac xam di xona nêm, ên xam tiyi wê xam ob wa yaên tige lê, léc xomxo wê gên o vông i vin xêkizêc lêm ge obêc yê wê xam wa ge od obêc vông he nilô vô nipaên. ¹⁰ Xam wê xam xovô ge, xam ti obêc la vac xumac wê anutu kityooên vông ge di la dô mi wa, di xomxo wê o vông i vin xêkizêc lêm ge obêc yê wê ông la wa yaên wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge od xomxo tige nilô obêc kidu i nêb i ya yaên tige hixôn. ¹¹ Om tige tiyi xocbê piyôp wê xam vông ge vông lim tige wê o vông i vin xêkizêc lêm ge vô nipaên. Lim tige Kilisi yib ên i êno, léc xam vông i vô nipaên. ¹² Xovôên wê he vông ge myabo, om xam obêc vông bêge ge od tiyi xocbê xam vông he sea vông vinên wê he vông ge. Môp tibêge tiyi xocbê xam vông nipaên vô

Yesu Kĩlisi. ¹³ Mêgem yaên wê a ob xa ge obêc vông a lige ti vô nipaên ge od a ob xa yaên tige i tii vac lêm, ên a nêb a ob vông a lig tige i vô nipaên lêm.

9

Pol nêl xolac di o kô susu lec yuac wê i vông ge lêm

¹ Mêd môm ti yêp wê ob le vac a xôn ge, me? Ti o yêp lêm. Mêd a o sinale nôn lêm, me? A ga, a sinale nôn, wê a xê il lig Apumtau Yesu lec magnôn. Di yuac wê a vông vô Apumtau ge yuac tige nôn xam wê vông vinên ge. ² Xomxo ya nêl ên he nêbê a o sinale ti lêm, lêc xam xovô ên xam nêbê a ga sinale, ên a nêl xolac vô xam mi xam vông i vin Apumtau, om tiyi xochê môm wê xam vông i vin ge nêl kitong nêbê a sinale nôn.

³ Xomxo ya obêc vông kiyang vô a lec yuac sinale wê a mi vông ge od a mi luu kiyang bêga vô he ên a nêbê, ⁴ Mêd xe o tiyi wê xe ob kô xom yaên hixôn numên vô xomxo vông vinên ge lêmê? ⁵ Di Pita hixôn Apumtau Yesu lie di sinale baba kô vinêe wê vông i vin ge mi he xôn la vilee vac yuac, di xam lee yuu ên xam nêbê nivaha, lêc mêd xam nêb xe o tiyi wê xe ob timu vô môm tibêge hixôn lêm ge, me? ⁶ Mêd xii Banabas, xicxii va o tiyi wê xii ob sea yuac ninivi xen ge lêm, me? ⁷ Xam xovô lê. Tibii vevac ob kisuu xen yaên yuu ngakwi wê ob viac heche va ge, me? Ma vêl. Di xomxo ti obêc xin wain vac yuac ge od ici va tiyi wê ob yul nôn ya mi ya, di

xomxo ti obêc viac bwoc kau ge od ici va ob gig lul mi num.

⁸ Kiyang wê a nêl ga, mêd a nêl i tiyi kiyang kibun ga, me? Lêc kiyang ga yêp vac kipihac xolac hixôn. ⁹ Ên kiyang wê Anutu nêl vô Moses ge yêp bêga nêbê, “Bwoc levac ti obêc vông yuac vô ông di kê wit ge od le i lêc ku mya xôn lêm. Nge, i kê wit di ya nôn hixôn.” Kiyang tige, Anutu o nêl lec bwoc vaci lêm. ¹⁰ Nge, Anutu nêl kiyang tige lec xe hixôn, ên xomxo wê vông yuac lec kibun ên nêb ob xin vê ge hixôn xomxo wê ob yul nôn ge, yuu xôn vông yuac levac ên nêb yuu ob kê nôn timuên. ¹¹ Xe loc nêl xolac vô xam tiyi xocbê xe xin vê wê kinu xen ge vac xam nilôm, om xe obêc kê nôn wê ninivi xen ge ya hixôn vô xam ge od ge tiyi. ¹² Ên xomxo ya kê susu wê ninivi xen ge ya vô xam, lêc xe ga, xe tiyi wê xe ob kê susu i luu vêl vô xam.

Xe tiyi wê xe ob kê susu ninivi xen ge vô xam lê, lêc xe nêb xe ob kê lêm, om xecxe va vông yuac ên susu wê ob ngidu xe nimnivi xôn ge, ên xe nêb xe ob le vac Kîlisi xolac xôn ên xam lêm. ¹³ Xomxo wê vông yuac vac Anutu xumac ngibua ge, he kê xen yaên vac xumac ngibua, di he wê mi si daa vô Anutu lec alta ge, he mi kê bwoc wê he mi si ge vilu mi la ya. ¹⁴ Mòp yêp bêge, om Apumtau nêl kiyang xêkizêc bêga nêbê xomxo wê nêl xolac ge ob kê susu wê ob ngidu he xôn ge vô xomxo wê he la nêl xolac vô he ge.

¹⁵ Lêc a o kê susu bêge ti vô xam lêm. Di kiyang wê a kivuu ga, a o kivuu ên a nêb a ob kê susu ya vô xam ge lêm. Ma vêl. Om vip obêc den a di a xib ge od pyap, ên a xêgyaa vô nivîha

ên wê a o kô susu ti vô xam ge lêm. Mêgem a ob kitaa susu ti vô xam lêm, ên obêc vô xêyaa nivîha tige vêl ên a. ¹⁶ A mi nêl xolac vô xomxo, lêc o tiyi wê a ob yong a ên wê a mi nêl xolac ge lêm. Ên Anutu vaci vông yuac vô a nêb a nêl xolac, om a nêlên obêc ma ge od a ob tulec myaviwen. ¹⁷ Aca va obêc nêb vông yuac tige ge od tiyi wê a ob kô nôn nivîha lec yuac tige. Lêc o bêge lêm, ên Anutu vaci vông yuac tige vac a vigêg om a ob vông. ¹⁸ Om nôn vatya wê a obêc kô ge? A kô nôn bêga bê a kô yuac nivîha wê a ob nêl xolac pileva vô xomxo di a ob kô susu ti vô he lêm. Ên a tiyi wê a ob kô susu vô he ge lê, lêc a nêb a ob kô lêm.

Pol tu xomxo vihati nu yuac

¹⁹ A o tu xomxo ti nu yuac pileva lêm. Lêc aca va nêb a ob tu xomxo vihati nu yuac, ên a nêb a ob didii he tibeac i loc vô Kîlisi. ²⁰ Om buc wê a dô hixôn xomxo Yuda ge od a dô vac môp tiyi xocbê he Yuda mi dô vac ge, ên a nêb a ob didii he i loc vô Kîlisi. A o dô vac Moses xolac kwa ngîbi lêm, lêc a obêc dô hixôn xomxo wê dô vac Moses xolac kwa ngîbi ge, od a dô tiyi xocbê a dô vac xolac wê Moses vông ge kwa ngîbi hixôn, ên a nêb a ob didii he i loc vô Kîlisi. ²¹ Di a obêc dô hixôn xomxo ba wê o xovô Moses xolac lêm ge, od a dô tiyi xocbê he dô ge, ên a nêb a ob didii he mi lôm vô Kîlisi. Lêc a o sea Anutu xolac lêm. Nge, a hôm Kîlisi xolac xôn pîlihi. ²² Di a ob dô hixôn xomxo wê o vông i vin xêkizêc lêm ge od a dô tiyi xocbê he ge, ên a nêb a ob ngîdu he xôn ên he i vông i vin xêkizêc. Om a ob dô hixôn xomxo viyang toto ge od a mi dô vac môp tiyi

xocbê he mi dô vac ge ên a nêb a ob didii he ya mi lôm vô Kilisi. ²³ A vông môm bêge, ên a nêb a ob vông xolac i vô levac êdêc tulec vizid wê xolac vông ge ya hixôn.

Il ob tup xêkizêc ên kô nô n niviha timuên

²⁴ Il xovô bê xomxo obêc nêb tup mi nginoo ma ge od he vihati tup, lêc xomxo tixed obêc nginoo di kô nô n. Om xam tup xêkizêc êdêc nginoo di kô nô n niviha. ²⁵ Di xomxo wê nêb ob tup mi nginoo ge, he tixuu he niviha tiyi buc vihati di he o vông nilô la vô susu ngwe hixôn lêm. He vông bêge ên he nêb he obêc nginoo ên kô nô n kibun ga, lêc nô n kibun ga ge wê obêc pital lutixed di xôa obêc ma. Lêc nô n wê il ob tup ên ge, wê obêc yêp luta. ²⁶ Om a ga, a tup lêc a o tup mi la vaxvax lêm. Nge, a tup mi la bôbac. Di a vông tiyi xocbê xomxo wê mi hi xomxo ya vigê ge, lêc a o hi vigêg la pisiv lêm. ²⁷ A tixuu nignivi lec viyin ên a nêb i tup vô môm niviha, ên a obêc nêl xolac vô xomxo ya di obêc timuên ge lê, lêc Anutu obêc ngiloo a vêl di a o kô nô n lêm.

10

Il ob la vac môm nipaên lêm

¹ Xam lige, a nêb xam xovô wê ilage Moses didii xe buge Islel mi he la vac vigwe myadongên ge, om viyôbtoc yêp kisii mêd didii he vihati, di gwec tip lax yêp viwen viwen di he vihati la vac mahigun wê kwepên ge di la kehe vilu ganê. ² Om viyôbtoc yuu xôn gwec ge, tiyi xocbê he vihati lipac mia di timu vô Moses xolac. ³ Di he xôn vihati ya yaên wê Anutu Myakilôhô Ngibua

vông vô he ge. ⁴ Dì he xôn num mia wê Anutu Myakilôhô Ngibua vông vô he ge. Mia tige lam vac ngidax ti wê la hixôn he ge. Ngidax tige, ge Kîlisi. ⁵ Lêc Anutu xêyaa vô myavinê vô he tibeac ên nipaên wê he vông ge om kitya he vêl vac vigwe myadongên.

⁶ Kiyang tige ob vông xovôên vô il bêga bê il ob do mad vô môp nipaên i tiyi xocbê he vông ilage lêm. ⁷ Om xam o lêc yev vixam kitu vô anutu kityooên tiyi

xocbê he ya vông ge lêm. Kiyang yêp vac xolac bêga nêbê, “He Islel dô mi ya di num, pyap dêc kidi lec mi yoo vô anutu kityooên.” ⁸ Dì il ob vông môp yôdac vêx yuu vux i tiyi xocbê he ya vông ge lêm, ên he tibeac hiwocên tiyi xocbê 23 tausen ge vông nipaên om yib mîma vêl lec buc tived. ⁹ Dì il ob yaxên Apumtau i tiyi xocbê he ya vông ilage lêm. Ên he yaxên Anutu om myel nga he di he yib. ¹⁰ Dì xam o lêc kunac Anutu di nêl kiyang tibeac lec i tiyi xocbê he Islel ya nêl ilage lêm. Ên he kunac Anutu di nêl kiyang tibeac lec i om angela vevac ti lam hi he yib.

¹¹ Môp vîhati wê he Islel vông ilage ob vông xovôên vô il, om xomxo kivuu mi i yêp vac kîpihac ên nêb il xê di xona ên môp nipaên, ên buc myahîpu vô kwabo lec. ¹² Om xomxo ti obêc xo nêb i le xêkizêc pyap ge od i viac i nivîha ên gec lêc tô mada. ¹³ Môp wê tulec xam ên nêb ob yaxên xam ge, môp tibêge wê ob tulec il vîhati tiyima. Lêc Anutu ob vông i tiyi kiyang wê hîlu pyap ge di ob sea il lêm, om yaxên wê ob tulec il ge Anutu obêc vông i ngînoo il vêl lêm. Nge,

obêc hilung môp vô il bêga bê ob vông xêkizêc vô il ên nipaên i o lêc pwoo il pec lêm.

Il o tiyi wê il ob timu vô Anutu hixôn vimwo nipaên ge lêm

¹⁴ Xam lige wê a xêgyaa vin lec xam ge, xam vô nimim vô anutu kityooên di pec ên môp tibêge.

¹⁵ Xam piyôp nivîha om a ob nêl kiyang vô xam di xam yaxên kiyang wê a ob nêl ge. ¹⁶ Kap wain wê il kitaa lec di num vac ge tiyi xocbê Kîlisi hi kituc il la tu nôn tibed. Di blet wê il hîbu mi xa ge, tiyi xocbê Kîlisi ninivi kituc il tu nôn tibed.

¹⁷ Blet tige nôn tibed di il xôn vihati, il xa blet tige, om il dô tiyi xocbê nôn tibed.

¹⁸ Xam xovô lec môp wê he Islel mi vông ge. Ên he obêc tung daa vô Anutu lec alta di ya viwen ge od tiyi xocbê he hixôn Anutu wê i alta tige, he tu nôn tibed. ¹⁹ Kiyang wê a nêl ga, kehe lec vatya? Mêd a nêl ên a nêbê anutu kityooên hixôn yaên wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge, ge susu nôn ti, me?

²⁰ Ma vêl, ge o susu nôn ti lêm. Susu wê tibii madiluhu vông i tu daa vô anutu kityooên ge he o vông vô Anutu lêm. Nge, he vông vô vimwo nipaên. Om a nêb xam o lêc kituc loc dô nôn tibed hixôn vimwo nipaên lêm. ²¹ Ên o tiyi wê xam ob num vac kap wê Apumtau vông ge, nang dêc la num vac kap wê vimwo nipaên vông ge hixôn lêm.

²² Lêc mêd xam nêb xam ob vông Apumtau xêyaa i vô myavinê, me? Xêkizêc wê xam vông ge mêd luu xêkizêc wê Anutu vông ge vêl, me?

Il ob pimil Anutu lê i tiyi buc vihati

²³ Xam ya nêl ên xam nêbê môp vihati nivîha tiyi wê il ob vông ge. Xam nêl vixôhilôg lê, lêc môp ya ob vô nivîha vô il lêm. Di môp vihati nivîha tiyi wê il ob vông ge lê, lêc môp ya ob ngîdu vông vinên wê il vông ge xôn lêm. ²⁴ Xomxo ti i o lêc xovô môp wê ob vô nivîha vô ici va ge lêm. Nge, i xovô môp wê ob vô nivîha vô he xôn lie vihati ge.

²⁵ Xam obêc nêb kisuu bwoc liyôhô vac stua ge od le i lêc kinêg bê “Bwoc tiga wê tibii vông i tu daa vô anutu kityooên ge, me?” Le i lêc kinêg bêge lêm. Nge, xam kisuu mi wa. ²⁶ Ên kiyang yêp vac xolac bêga nêbê, “Susu vihati wê dô lec kibun ga, Anutu tu kehe.”

²⁷ Tibii wê o vông i vin lêm ge ti obêc nêb ông loc wa hixôn i, di ông obêc nêb la ge od ông loc, di ông wa yaên vihati wê ob vông vô ông ge, di ông o lêc xo kiyang tibeac lec di kinêg lec yaên tige lêm. ²⁸ Lêc xomxo ti obêc nêl vô ông bê “Yaên tiga, he vông i tu daa vô anutu kityooên” ge od ông xovô xomxo wê nêl kiyang tige di ông xovô viyin wê yêp lec yaên ge. ²⁹ Vixôhilôg, ông tiyi wê ông ob wa yaên tige, lêc vô viyin vô xomxo ti wê nêl yaên kitong vô ông ge, om ông o lêc wa yaên tige lêm.

Aca va tiyi wê a ob xa lê, lêc xomxo ngwe wê o vông i vin xêkizêc lêm ge obêc yê a nipaên ên wê a xa ge, om o nivîha lêm. ³⁰ A obêc pimil Anutu ên yaên tige di xa lê, lêc xomxo tige obêc yê di nêl kiyang nipaên lec a lec yaên tige om o nivîha lêm.

³¹ Mêgem xam obêc wa di num, me xam obêc vông môp vae vae hixôn ge od xam vông môp tige vîhati ên pimil Anutu lê i vô levac. ³² Di xam xovô he Yuda hixôn he Glik, hixôn Anutu nue vông vinên vîhati, di xam vông môp wê he ob yê nivîha ge, di xam o lêc didii he loc vac môp nipaên lêm. ³³ A ga, môp vîhati wê a vông ge, a vông ên a nêb xomxo vîhati i yê nivîha. Di a o vông môp tige ên a nêb i vô nivîha vô aca va lêm. Nge, a vông ên a nêb i vô nivîha vô xomxo tibeac, ên he i pilepac he vô Anutu di Anutu i vô he vêl ên he nêb nipaên.

11

¹ Mêgem xam timu vô a vixag di vông môp i tiyi xocbê a vông ge, ên a timu vô Kîlisi vîxa di vông môp tiyi xocbê Kîlisi vông ge.

Môp wê ducên nivîmihi lec bazub xôn ge

² A hi vixag pec ên xam ên wê xam xovô a, di kiyang wê a nêl vô xam ge xam hôm xôn pîlihi di timu vô. ³ Lêc a nêb xam xovô kiyang bêga bê Kîlisi tu vux vîhati bazub, di vux vîhati tu vinê bazub, di Anutu tu Yesu bazub. ⁴ Om vux ti obêc duc nivîmihi lec bazub xôn di kitaa me nêl Anutu xolac ge od ob vông ni yocên vô ici va bazub. ⁵ Lêc vêx ti obêc kitaa me obêc nêl Anutu xolac lêc o duc nivîmihi lec bazub xôn lêm ge od ob vông ni yocên vô ici va bazub, tiyi xocbê vêx nipaên wê pul bazub lihi vêl ge. ⁶ Vêx ti ob duc nivîmihi lec bazub xôn lêm ge od i kiping bazub lihi vô myabo. Lêc môp wê obêc kiping bazub vô myabo hixôn môp wê ob pul bazub ge obêc vông i ni yoc, om i duc nivîmihi lec

bazub xôn mô. ⁷ Lêc vux i o lêc duc nivimihi lec bazub xôn lêm, ên Anutu tung vux tiyi xocbê ici va, nêb i hilung xêseac wê Anutu vông ge, dom vêx ob hilung xêseac wê vux vông ge. ⁸ Ên ilage Anutu o hôm vêx ninivi mi vông i lax tu vux lêm. Nge, hôm vux ninivi di vông i lax tu vêx. ⁹ Di Anutu o tung vux ên nêb i ngidu vêx xôn lêm. Nge, tung vêx ên nêb i ngidu vux xôn. ¹⁰ Môm yêp bêge, mêgem vêx ob duc nivimihi lec bazub ên i nêl kitong bê i dô vac liya kwa ngibi, ên angela i yê hixôn. ¹¹ Lêc môm wê Apumtau vông ge ob xovô vux vaci di lungên vêx lêm, me ob xovô vêx vaci di lungên vux lêm. Nge, yuu xôn ob ngiduma xôn. ¹² Ên taxlee vêx lam vac vux, lêc gwêbaga vêx kô nue vux om xocbê vux lam vac vêx. Lêc xomxo vihati ge Anutu tu kehe. ¹³ Om xacxam va yaxên lê. Vêx ti obêc kitaa vô Anutu lêc o duc nivimihi lec bazub xôn lêm ge od obêc tiyi, me tiyiên obêc ma? ¹⁴ Môm wê il mi vông ge nêl kitong vô il bêga nêbê vux ti bazub lihi obêc dia ge od o tiyi lêm. ¹⁵ Lêc vêx bazub lihi obêc dia ge od tiyi xocbê vunacên nivaha, ên Anutu vaci vông vêx bazub lihi dia nêb i hivun he bazub xôn. ¹⁶ Xomxo ti obêc nêb ngaên a lec kiyang tiga ge od i xovô bêga bê xe hixôn konglegesên wê Anutu nue ge, xe vihati mi vông môm bêge.

Xomxo Kolin vông môm pasa yaên vô nipaên

¹⁷ Kiyang wê a ob nêl vô xam ge, a ob pimil xam lêm. Ên kitucmaên wê xam vông ge o vô nivaha vô xam lêm, di môm nipaên ya yêp vac hixôn. ¹⁸ Kiyang taxlee bêga nêbê buc wê xam

kitucma mi wê da ge od xam o dô mya tîbed lêm. Nge, xam wêma nîpâên om xam dô kidu kidu. Xomxo ya nêl tîbêge vô a di a vông i vin kiyang tige mangwe. ¹⁹ Vixôhilôg, môt yêp bêga nêbê xam hîbuma sea di dô kidu kidu, ên xomxo wê vông i vin nôn ge he i le seac ên xam xovô he. ²⁰ Lêc buc wê xam kitucma ge, xam o wa pasa wê Apumtau vông ge nivîha lêm. ²¹ Ên yaên wê xam toto kô mi lam ge xam wa lutîbed, om lime ya dô vip di xam ya wa mi num levac mi vô mavmav. ²² Bêna lêc xam vông môt tîbêge vac kitucmaên? Xam nêm xumac wê xam ob wa di num vac ge mêd ma, me? Xam mêd wê Anutu nue vông vinên tiyi xocbê xomxo pileva, di xam vông he wê xen yaên ma ge ni yoc. Om a ob nêb va vô xamê? Xam so ên xam nêb mêd a ob pîmil xam lec môt tîbêge? Ma vêl. A ob pîmil xam lec môt tîbêge lêm.

Pol nêl lec wê Yesu vông pasa vô nue ngîvîhi ge

²³ Kiyang wê a nêl vô xam ilage, Apumtau vaci nêl vô a. Kiyang bêga nêbê vô buc wê Judas vông Yesu Kilisi la vac tîbii vevac vigê ge, Yesu hôm blet, ²⁴ di kitaa lec mêd hîbu di nêl ên nêbê, “Ga a liyôhô wê a vông ên a nêb i ngîdu xam xôn. Xam vông i tiyi xocbê a vông vô xam ga di xovô a.” ²⁵ He ya pyap, mêd Yesu hôm kap di kitaa lec di nêl ên nêbê, “Mia wain tiga a hi wê ob vông kiyang paha wê Anutu hîlu ge vô nôn lec. Buc wê xam ob num ge od xam vông i tiyi xocbê a vông ge di xovô a.” ²⁶ Om buc wê xam ob wa blet di num wain ge od xam ob nêl kitong bêga

bê Apumtau yib ên il, om xam vông bêge di i loc tyip vô buc wê Apumtau ob vena lec ge.

Xomxo ti obêc vông pasa vô nipaên ge od ob kô myaviwen nipaên lec

²⁷ Mêgem xomxo ti ob viac i nivîha lêm di ob ya Apumtau liyôhô di num Apumtau hi pileva ge od tiyi xocbê vông Apumtau liyôhô yuu hi vô nipaên, om ob kô myaviwen nipaên lec. ²⁸ Om xomxo toto ge i yaxên he di viac he, pyap dêc ya blet di num vac kap. ²⁹ Ên xomxo ti obêc ya di num vaxvax di o xovô Apumtau ninivi nivîha lêm ge od ob kô myaviwen levac lec nêb nipaên wê i vông ge. ³⁰ Xam mi vông môt bêge, om xam tibeac tulec viyin wê xam nimnivi vô xêlehe di yidac vông xam, di xam ya wib. ³¹ Lêc il toto obêc yaxên il nivîha ge od Anutu ob vông myaviwen tulec il lêm. ³² Lêc Anutu obêc vông myaviwen nipaên vô il ge od vông ên nêb ob titô il, ên il o kô myaviwen nipaên hixôn xomxo nipaên kibun ga lêm.

³³ Om xam lige, xam obêc kitucma ên nêb wa pasa ge od xam dô binma. ³⁴ Di xomxo ti, vip ob den i ge od i ya yaên vac ben lê, ên kitucmaên wê xam vông ge i o lêc vô nipaên di xam kô myaviwen lec lêm.

Kiyang ya gên yêp om a obêc mîloc vô xam lê, lêc titô.

12

Myakilôhô Ngîbua vông xovôên toto vô xomxo

¹ Xam lige, a nêb a ob nêl xovôên nivîha wê Myakilôhô Ngîbua vông vô xomxo ge kitong vô

xam, ên xam xovô. ² Xam xovô ên xam nêbê buc wê xam gên dô mamdiluhu di lungên xolac ge, od xam nilôm vông xam la vô anutu kityooên wê mayibên ge. ³ Om a nêb a ob vông xovôên vô xam bêga bê Anutu Myakilôhô Ngibua obêc dô hixôn xomxo ti ge od o tiyi wê ob nêl kiyang nipaên ti lec Yesu lê ge lêm. Di Myakilôhô Ngibua obêc dô hixôn xomxo ti lêm ge od o tiyi wê ob nêl bê Yesu ge Apumtau ge lêm. Ên Myakilôhô Ngibua vaci wê ob ngidu xomxo xôn di i nêl bê Yesu ge Apumtau.

⁴ Myakilôhô Ngibua vông xovôên toto vô xomxo, lêc Myakilôhô Ngibua nôn tived. ⁵ Di yuac wê il ob vông ge toto, lêc il vông yuac vô Apumtau nôn tived. ⁶ Di piyôp toto yêp wê il ob vông yuac ya ge, lêc Anutu nôn tived wê vông xêkizêc vô xomxo vihati ên nêb he i vông yuac ya ge. ⁷ Myakilôhô Ngibua vông xêkizêc wê i vông ge vô xomxo toto ên nêb he toto i vông yuac di i vô nivîha vô xomxo vihati. ⁸ Om Myakilôhô Ngibua vông xêkizêc vô xomxo ya tiyi wê he ob nêl xolac hixôn piyôp nivîha vô xomxo ge, di Myakilôhô Ngibua nêl xolac kehe kitong vô xomxo ngwe ên nêb i nêl hixôn nôn vô lie. ⁹ Di Myakilôhô Ngibua vông xêkizêc vô xomxo ti tiyi wê ob vông i vin xêkizêc ge, di Myakilôhô Ngibua vông xêkizêc vô xomxo ti tiyi wê ob vông xomxo yidac vô nivîha lec ge. ¹⁰ Di xomxo ti kô xêkizêc tiyi wê ob vông do levac ge, di ti tiyi wê ob nêl Anutu xolac yêp seac vô xomxo ge, di ti tiyi wê ob yaxên kiyang yuu môp vihati di xovô bê nivîha me nipaên, di ti tiyi wê ob nêl kiyang vac vya

xôpacên ge*, di ti tiyi wê ob nêl vya tige kehe kitong yêp seac ge. ¹¹ Xovôên tige vîhati yêp vô Myakilôhô Ngibua nôn tîbed, di ici va titang vô xomxo toto ya xovôên wê i vông ge.

Il nidnivi toto ge kitucma di la tu nôn tîbed

¹² Xomxo ninivi ge tîbed, di vigê yuu vîxa di manôn yuu nînya yuubê ge dô. Lêc vîhati ge kitucma di tu ninivi nôn tîbed. Di Kilisi êno tiyi bêge, ¹³ ên il vîhati lipac mia ya Myakilôhô Ngibua nôn tîbed om il tu nôn tîbed. Il mangwe Yuda di il mangwe tîbii Glik, di il ya tu xomxo nue yuac pileva di il ya o tu xomxo ti nue yuac lêm, lêc il xôn vîhati ge, il kô Myakilôhô Ngibua tîbed.

¹⁴ Il xovô ên il nêbê xomxo ninivi o tîbed lêm. Nge, mya toto dô. ¹⁵ Om xomxo ti vîxa obêc nêl bê, “A o vigê lêm, om a o tu ninivi mya ti lêm.” Obêc nêl bêge ge od ge kityoo nêl, ên i ge ninivi mya ti. ¹⁶ Di xomxo ti nînya obêc nêl bêga bê, “A o manôn lêm, om a o tu ninivi mya ti lêm.” Obêc nêl bêge ge od ge kityoo nêl, ên i ge ninivi mya ti. ¹⁷ Ên il nidnivi vîhati obêc manôn ge od il ob ngô kiyang tîbêna? Di il nidnivi vîhati obêc nînya ge od il ob yaxên susu nivivea tîbêna? ¹⁸ Lêc môp o yêp bêge lêm, ên Anutu vaci tung ninivi toto ge vîhati tiyi xovôên wê ici va vông ge. ¹⁹ Ninivi vîhati obêc dô mya tîbed ge od ninivi

---

* **12:10:** Kiyang bo ti wê nêbê xomxo ya kô xovôên tiyi wê ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge, kiyang tige o nêl lec xomxo kibun ga vîyang ti vya lêm. Nge, nêl lec angela vya me vya lag puunê ti, lêc Myakilôhô Ngibua vaci vông vac xomxo mya mi he nêl lê, lêc he o xovô vya tige kehe lêm. Nge, he mya vaci nêl.

nôn tyo obêc tibêna? ²⁰ Lêc môp o yêp bêge lêm. Ên ninivi toto ge kitucma di la tu nôn tixed.

²¹ Di xomxo ti manôn tiyiên ma wê ob nêl vô vigê bêga bê, “Ông loc dô xel, ên aca va tiyi wê a ob dô nigviha ge.” Di bazub êno tiyiên ma wê ob nêl vô vixa bêga bê, “Ông loc dô xel, ên aca va tiyi wê a ob dô nigviha ge.” ²² Ên il nidnivi mya ti wê il xê ên il nêbê xêkizêc ma ge obêc ma ge od il nidnivi ob nivihha lêm. ²³ Di il nidnivi mya ti wê il xê ên il nêbê o nivihha vêl lêm ge od il vunac vô nivihha, di il nidnivi mya ti wê il xê di il nid yoc ên ge od il viac nivihha. ²⁴ Lêc il nidnivi mya ti wê il xê ên il nêbê nivihha ge, il o vông bêge vô he lêm, ên he ge nivihha pyap. Anutu tung ninivi mya titi dô kidu tixed, di ninivi ya wê il xê ên il nêbê pileva ge od Anutu vông lê levac vô he. ²⁵ Anutu vông bêge ên nêb ninivi i o lêc hibu he sea lêm. Nge, ninivi mya toto ge, he i viacma nivihha di ngiduma xôn i tiyima. ²⁶ Om ninivi mya ti obêc tulec myavinê ge od ninivi vihati obêc yaxên myavinê tige hixôn. Di ninivi mya ti obêc kô lê levac ge od ob vông xêyaa nivihha vô he vihati.

²⁷ Xam tiyi xocbê ninivi wê Kilisi vông ge, di xam toto tiyi xocbê ninivi mya titi wê Kilisi ninivi vông ge. ²⁸ Om Anutu vông yuac vac xomxo vông vinên toto vigê ên nêbê he i vông. Anutu vinoo he wê sinale ge taxlee, nang dêc vinoo xomxo wê ob nêl xolac ge, nang dêc vinoo xomxo wê ob tixuu lie ya xolac ge. Nang dêc vinoo xomxo ya hixôn nêbê he wê ob vông do levac, di xomxo wê ob vông xomxo yidac vô nivihha lec,

di xomxo wê ob ngidu lie xôn, di xomxo wê ob viac yuac vihati, di xomxo wê ob nêl kiyang vac vya xôpacên. ²⁹ Om il vihati ge, il ob tu sinale, me? Di il vihati ob nêl xolac vô xomxo, me? Di il vihati ob tixuu lige ya xolac, me? Di il vihati ob vông do levac, me? ³⁰ Di il vihati ob vông xomxo yidac i vô nivaha lec, me? Di il vihati ob keac vac vya xôpacên, me? Di il vihati ob nêl vya tige kehe kitong, me? Ma vêl. Xomxo toto ge, he ob kô he yuac bôbac. ³¹ Lêcom xam vông nêlôm i loc xêkizêc vô yuac nôn wê ob luu baba vêl ge.

Om a ob nêl môp wê luu môp yuu yuac vihati vêl ge kitong vô xam.

13

Môp xêyaa vin lecên

¹ A obêc keac xomxo toto vya di keac angela vya hixôn, lêc a xêgyaa obêc vin lec xomxo lêm ge od a tiyi xocbê kileng kileng yuu xax kitivên wê tyuc pileva ge. ² Wê a obêc nêl Anutu xolac yêp seac, di a obêc xovô Anutu kiyang wê yêp xôpacên ge vihati kehe, di xovô kiyang vihati kehe hixôn, di a obêc vông i vin xêkizêc tiyi wê a ob nêl di kitôn i hiyal mi loc ge, lêc a xêgyaa obêc vin lec xomxo lêm ge od a tiyi xocbê xomxo pileva. ³ Di a obêc vông susu wê a vông ge vihati la vô xomxo wê susu maên ge, di a obêc vông nignivi mi xomxo si lec ngwax ge, lêc a xêgyaa o vin lec xomxo lêm ge, od môp tige ob vô nivaha vô a lêm.

⁴ Môp xêyaa vin lecên yêp bêga nêbê xomxo ti xêyaa obêc vin lec xomxo ge od ni ob nyag

decdec di i vông myaviwen nipaên i luu nipaên wê he vông ge lêm. Xomxo wê xêyaa vin lec xomxo ge od ob vông môm nivîha vô he. Di xomxo ti xêyaa obêc vin lec xomxo ngwe ge od ob yê xomxo tige nipaên lec susu tibeac wê i vông ge lêm. Di xomxo wê xêyaa vin lec xomxo ge ob yong i di kô i lec vô he lêm. ⁵ Di xomxo ti xêyaa obêc vin lec xomxo ge od ob vông xomxo ni nyag vô i lêm, di ob xovô môm wê ob vô nivîha vô ici va ge lêm. Di xêyaa ob vô myavinê vô xomxo lutibed lêm, di ob hôm nipaên wê xomxo vông vô i ge xôn lêm. ⁶ Di xomxo tige ob hi vîxa pec ên môm nipaên lêm. Nge, ob hi vîxa pec ên môm nivîha tibed. ⁷ Xomxo ti xêyaa obêc vin lec xomxo ge od ob xona ên myavinê wê ob tulec i ge lêm. Nge, ob vông i vin kiyang vîhati di ob dô bin nôn nivîha wê ob val timuên ge di ob le xêkizêc vac vîyin wê tulec i ge.

⁸ Môm xêyaa vin lecên o tîyi wê ob tip vac ge lêm. Nge, ob yêp dia. Môm wê xomxo nêl Anutu xolac hixôn môm wê xomxo keac vya xôpacên ge ob tîyôo vac, di môm wê xomxo kô xovôên lec kiyang ge ob tîyôo vac hixôn. ⁹ Gwêbaga xovôên wê il vông ge, il xovô bo titi, di xolac wê il nêl ge, il o nêl vîhati yêp seac lêm. ¹⁰ Lêc obêc timuên ge od susu wê nivîha nôn ge ob val, om susu wê o nivîha vêl lêm ge obêc tîyôo vac. ¹¹ Buc wê a gên dô nipwo ge od a keac tîyi xochê nipipwo keac ge. Di piyôp yuu xovôên wê a vông ge tîyi xochê he nipipwo ge. Lêc buc wê a lig ge od a sea môm wê he nipwo vông ge. ¹² Kiyang tige nêl lec il. Ên gwêbaga il o xê susu vîhati dô seac

lêm, tiyi xochê il xê madnôn vac deac mapitoc ge, léc obêc timuên ge, od il obêc xê Anutu nôn lec madnôn. Di gwêbaga xovôên wê il vông ge myabo, di obêc timuên ge il ob xovô Anutu hixôn i kiyang vihati i tiyi xochê Anutu xovô il ge. ¹³ Om môp yon wê ob yêp luta ge bêga nêbê môp vông vinên, di môp wê ob dô binên vizid nivîha wê ob val timuên ge, hixôn môp xêyaa vin lecên. Léc môp ti wê luu vêl ge môp xêyaa vin lecên.

14

Môp wê ob nêl xolac yêp seac ge luu môp wê ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge vêl

¹ Xam léc timu vô môp xêyaa vin lecên. Di xam xêmyaa i vin lec yuac nivîha wê Myakilôhô Ngibua ob vông vô xam ge, léc yuac ti wê luu vêl ge bêga nêbê xam nêl Anutu xolac vô xomxo.

² Ên xomxo ti obêc nêl kiyang vac vya xôpacên ge* od tiyi xochê o keac vô xomxo kibun ga lêm. Nge, nêl vô Anutu vaci. Ên xomxo wê ngô kiyang tige ob xovô kehe lêm, ên xomxo tige nêl kiyang wê xôpacên ge ya xêkizêc wê Myakilôhô Ngibua vông ge. ³ Léc xomxo ti obêc nêl Anutu xolac yêp seac ge od xolac wê i nêl ge ob ngidu vông vinên wê xomxo vông ge xôn, di ob tîpi vô he ên nêb he i timu vô môp nivîha, di ob vông he nîlô vô viyin maên. ⁴ Xomxo ti obêc nêl kiyang vac vya xôpacên ge, od ob ngidu vông vinên wê ici va vông ge xôn. Léc xomxo ti obêc nêl Anutu xolac yêp seac vô xomxo ge od ob ngidu xomxo vông vinên vihati ge xôn. ⁵ A nêb xam vihati obêc

* **14:2:** ông wê 1 Kolin 12:10.

keac vac vya xôpacên ge od obêc nivîha. Lêc xam vîhati obêc nêl Anutu xolac vô xomxo ge od obêc nivîha luu vêl. Ên môp wê xomxo nêl xolac yêp seac vô xomxo ge luu môp wê xomxo keac vac vya xôpacên ge vêl. Ên xomxo ti obêc keac vac vya xôpacên ge lêc o nêl kiyang tige kehe yêp seac hixôn lêm ge od o tiyi wê ob ngîdu xomxo vông vinên xôn ge lêm. ⁶ Xam lige, a obêc loc vô xam lêc nêl kiyang vac vya xôpacên ge od ob ngîdu xam xôn tibêna? Lêc a ob nêl kiyang wê Anutu nêl vô a ge kehe kitong vô xam, di a ob vông xovôên ya vô xam, di a ob nêl xolac yêp seac vô xam, di a ob tixuu xam ya kiyang ya ge od môp tibêgee wê ob ngîdu xam xôn.

⁷ Susu ya xochê pijôg yuu gita ge tiyi bêge êno. Ên xomxo obêc hi nivîha lêm ge od il ob xovô vya ti wê tyuc ge tibêna? ⁸ Di vuac obêc tyuc vya yacyac ge od xomxo vevac ob viac he nivîha lêm. ⁹ Om xam tiyi bêge êno. Ên xam obêc nêl kiyang vô xomxo vac vya ba wê he lungên ge od he ob xovô kiyang tige kehe tibêna? Kiyang wê xam obêc nêl ge obêc nidîdun pileva xochê lea ge.

¹⁰ Vixôhilôg, xomxo vya tibeac yêp kibun ga, di vya ti o nidîdun pileva lêm. Nge, xomxo ngô di xovô kehe, ¹¹ lêc a obêc lungên kiyang wê xomxo nêl vac vya bangwe ge od xomxo tige ob yê a xochê tibii ba ti di a êno ob xê i tiyi xochê tibii bangwe. ¹² Xam êno, xam tiyi bêge. Xam nêb xam ob kô xovôên hixôn xêkizêc wê Myakîlôhó Ngîbua vông ge, om a ob nêl vô xam bê xam nîlôm i loc vô xovôên wê ob ngîdu lime vông

vinên xôn ge.

¹³ Mëgem xomxo ti obêc kô xovôên vô Myakilôhô Ngibua tiyi wê ob keac vac vya xôpacên ge, od i kitaa vô Anutu, ên i vông xovôên vô i tiyi wê ob nêl kiyang tige kehe kitong i yêp seac ge. ¹⁴ Xam xovô lê. A obêc kitaa vô Anutu vac vya xôpacên ge od tiyi xocbê a kinug vaci kitaa di a piyôp o xovô kitaaên tige hixôn lêm. ¹⁵ Om a ob vông bêna lec môp tige? A ob vông môp bêga, a obêc kitaa ge od a kinug obêc kitaa di a piyôp ob xovô hixôn. Di a obêc vông lilo ge od a kinug ob vông di a piyôp ob xovô hixôn. ¹⁶ Ên ông kinum vaci obêc pimil Anutu vac vya xôpacên ge od xomxo ti wê ngô kitaaên wê ông kitaa ge o tiyi wê ob lee yuu hixôn ge lêm, ên o xovô kiyang tige kehe lêm. ¹⁷ Kitaaên wê ông pimil Anutu vac vya xôpacên ge nivîha, léc o tiyi wê ob ngidu xomxo tige xôn ge lêm.

¹⁸ A pimil Anutu ên wê a nêl kiyang vac vya xôpacên tiyi buc vihati luu xam vêl ge, ¹⁹ léc a ob nêl kiyang vac kitucmaên wê xomxo mia lipacên vông ge od a ob nêl kiyang xuhu dia vac vya xôpacên lêm. Nge, a ob nêl kiyang bo ti hixôn piyôp, ên i vông xovôên vô he.

²⁰ Xam lige, xam o léc xovô kiyang xocbê he nipipwo xovô ge lêm. Vixôhilôg, môp wê nipaên ge, xam o léc xovô môp tibêge lêm, i tiyi xocbê nipwo wê xovôên ma ge. Léc kiyang nôn ge, od xam xovô nivîha i tiyi xocbê xomxo levac wê xovôên ge. ²¹ Kiyang yêp vac kipihac xolac bêga ên nêbê,

“Apumtau nêl bêga nêbê, ‘Kiyang wê a ob nêl vô xomxo tigege ge, a ob vông tibii wê vya bangwe ge he i kô kiyang tige mi loc nêl vô he, di he ob ngô lê, lêc he ob vông i vin kiyang tige lêm.’ ”

²² Xolac nêl bêge, om il ob xovô bêga bê môm wê xomxo ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge od Anutu o hilung vô xomxo vông vinên ên nêb he i ngô lêm. Nge, hilung vô tibii madiluhu nêb he i ngô. Di môm wê xomxo ob nêl Anutu xolac ge, Anutu o vông ên nêb tibii madiluhu i ngô lêm. Nge, vông ên nêb xomxo vông vinên i ngô.

²³ Om xam vihati vac konglegesen obêc kitucma di keac vac vya xôpacên, di tibii madiluhu ya obêc val dô hixôn xam di ngô vya wê xam keac ge od he ob nêl bê xam vô mavmav.

²⁴ Lêc xam vihati obêc dô di nêl Anutu xolac, lêc tibii madiluhu me tibii wê xovôên ma ge ti obêc val dô hixôn xam di ngô xolac wê xam nêl ge od xolac wê xam nêl ge obêc kitiv i nilô di i xovô nêl nipaên wê yêp vô i ge, ²⁵ di kiyang wê yêp xôpacên vac i nilô ge obêc lam yêp seac, om xomxo tige obêc yev vixa kitu vô Anutu di pimil i nêbê, “Vixôhilôg nôl, Anutu dô vac xam mahigun.”

Kiyang lec lilo hixôn xolac nêlên

²⁶ Om xam lige, il ob vông môm bêna? Buc wê xam ob kitucma ge od yuac yêp vô xam vihati, om xam ti obêc vông lilo, di ti ob tixuu xam ya xolac, di ti ob nêl Anutu xolac di ti ob nêl kiyang vac vya xôpacên di ti ob pilepac kiyang tige. Xam vông môm tigege vihati ên i ngidu vông vinên wê

xam vông ge xôn. ²⁷ Di xomxo ya obêc nêb nêl kiyang vac vya xôpacên ge od xomxo yuu me yon ob nêl ge od i pyap, di yon xôn ob nêl kiyang lutibed lêm. Nge, yon toto ob nêl, nang dêc ti pilepac. ²⁸ Lêc xomxo wê ob pilepac vya tige obêc ma ge, od xomxo wê nêb ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge i dô kiyang maên vac kitucmaên, di buc wê ici va obêc dô ge od i nêl vac vya tige vô Anutu.

²⁹ Di xomxo yuu me yon ob nêl Anutu xolac, di xomxo wê dôên ge he i yaxên xolac wê yon nêl ge. ³⁰ Di xomxo ti ob dô lêc Anutu vông kiyang vô i nêb i nêl ge od xomxo ti wê dinêl xolac ge i tiyôô di xomxo ngwe ge i nêl kiyang nang. ³¹ Xam obêc vông môp bêge ge od xam toto ob nêl xolac vôma ên vihati i xovô di le xêkizêc vac vông vinên. ³² Xomxo wê mi nêl Anutu xolac ge, he i viac heche va nivîha lê di nêl xolac, ³³ ên Anutu o vông môp judajuda ge vô il lêm. Nge, nêb il dô vac kiyang malehe.

Xam timu vô môp i tiyi xocbê xomxo vông vinên vac konglegesen vihati mi timu vô ge. ³⁴ Môp bêga nêbê xam obêc kitucma mi wê da ge od vêx i dô kiyang maên, di he i o lêc nêl kiyang ti lêm. Nge, he i dô vac vux kwa ngibi di ngô kiyang wê he ob nêl ge, i tiyi xocbê Moses xolac nêl ge. ³⁵ Di vêx ti obêc lungên kiyang ti kehe ge od i kinêg vô liya vac ben xumac lôma. Ên vêx obêc nêl kiyang vac kitucmaên ge od o tiyi lêm. ³⁶ Xam nêb va? Xam nêb xam tu Anutu xolac kehe, me? Di xolac val vô xacxam va di o val vô xomxo ya hixôn lêm, me?

³⁷ Xomxo ti obêc xo nêb i tiyi wê ob nêl Anutu xolac ge, me obêc xo nêb kô xovôen vô Myakilôhông Ngibua ge, od i lêc xovô bê kiyang wê a kivuu ga, Apumtau vông ên nêb il vông i tup vô. ³⁸ Lêc xomxo ti obêc vông i vin kiyang tiga lêm ge od xam o lêc vông i vin bê i xomxo xolac nêlên lêm.

³⁹ Mêgem xam lige, xam nilôm i loc vô môt wê xam ob nêl Anutu xolac ge, di xam o lêc le vac môt xôn ên xomxo wê nêb ob nêl kiyang vac vya xôpacên ge lêm. ⁴⁰ Môt gee vihati, xam viac nivîha ên i yêp bôbac.

15

Kilisi yib di kidi lec nang

¹ Xam lige, a nêb xam xovô xolac wê a nêl vô xam ilage. Xolac tige xam ngô di vông i vin mi timu vô gwêbaga. ² Om xam obêc vông i vin nôn di hôm xolac xôn pilihi ge od Anutu ob vô xam vêl ên nipaên di xam ob la dô mamviha.

³ Kiyang taxlee wê luu kiyang baba vêl ge, a ngô di a nêl ila vô xam bêga ên a nêbê Kilisi yib ên il nêd nipaên, tiyi xobê xolac nêl ilage. ⁴ Di he lii i la vac lôva, di buc yon la vêl di i kidi lec vac yibên tiyi xobê xolac nêl ilage. ⁵ Dêc hilung i vô Pita, nang dêc hilung i vô Yesu nue ngivîhi vigê yuu di tô mi la yuu. ⁶ Dêc hilung i vô lie tibeac vô buc tived. Xomxo tige naba nginoo 500, lêc he mangwe yib di he tibeac gên dô gwêbaga. ⁷ Nang dêc hilung i vô Jems di hilung i vô sinale vihati.

⁸ Timuên yang tyo ge, od hilung i vô aca va mi a xê, lêc a tîyi xochê nipwo wê ta o kô i lec i buc bôbac ge lêm. ⁹ Ên sinale vîhati luu a vêl di a o nigviha tîyi wê a ob kô lê sinale tige lêm, ên ilage a vông vîyin levac vô Anutu nue vông vinên. ¹⁰ Lêc Anutu xo vîgwe pîsiv ên a om vông yuac sinale vô a mi a vông di dô gwêbaga. Lêc vizid tyo, nôn o ma lêm, ên a vông yuac xêkizêc luu sinale baba vêl. Lêc o aca va wê vông yuac tige lêm. Ên Anutu vông vizid hivun a xôn di a vông yuac ya. ¹¹ Om yuac tige a vông, me sinale baba vông, lêc xe xôn nêl xolac tîbed ge vô xam om xam ngô di vông i vin.

Xomxo yibên obêc kidi lec

¹² Xe mi nêl ên xe nêbê Anutu tîpi vô Yesu kidi lec vac yibên, lêcom bêna lêc xam ya nêl ên xam nêbê xomxo yibên ob kidi lec i tii vac lêmê? ¹³ Kiyang wê xam nêl ên xam nêbê xomxo yibên obêc kidi lec lêm ge obêc nôn ge od Kîlisi êno o kidi lec vac yibên ilage lêm. ¹⁴ Di Kîlisi obêc kidi lec vac yibên lêm ge od kiyang wê xe nêl ge ob pîleva, di vông vinên wê xam vông ge êno ob pîleva. ¹⁵ Obêc bêge ge od kiyang wê xe nêl lec Anutu ge obêc kityooên, ên xe mi nêl ên xe nêbê Anutu tîpi vô Kîlisi kidi lec vac yibên. Lêc kiyang wê nêl ên nêbê xomxo yibên obêc kidi lec lêm ge obêc nôn ge od Anutu ob tîpi vô Kîlisi kidi lec vac yibên êno lêm. ¹⁶ Ên Anutu obêc tîpi vô xomxo yibên kidi lec mavîha lêm ge od o tîyi wê ob tîpi vô Kîlisi vac yibên êno ge lêm. ¹⁷ Anutu obêc tîpi vô Kîlisi kidi lec lêm ge od vông vinên

wê xam vông ge obêc kityooên, di xam ob gên dô vac nipaên, ¹⁸ di xomxo wê vông i vin Kîlisi lêc yib ge xôa ma hixôn. ¹⁹ Il vông i vin di dô bin Kîlisi. Lêc xomxo yibên obêc kidi lec lêm ge od kiyang tige obêc ngidu il xôn gê kibun ga vaci di nôn obêc ma timuên, om obêc bêna vô il timuênê?

²⁰ Lêc kiyang o yêp bêge lêm. Ên Anutu tipi vô Kîlisi vixôhîlôg, om Kîlisi kidi lec mugên vac yibên, om il ob xovô bêga bê xomxo yibên vihati ob kidi lec timuên. ²¹ Xomxo vihati obêc yib ge, kehe yêp vô xomxo ti wê vông nipaên taxlee ge, di xomxo vihati ob kidi lec vac yibên ge, kehe yêp vô xomxo ngwe. ²² Ên xomxo wê pum lec Adam ge vihati obêc yib, di xomxo wê vông i vin Kîlisi ge vihati obêc kidi lec mavîha. ²³ Lêc xomxo vihati ge obêc kidi lec mavîha lec he buc, ên Kîlisi kidi lec tax, om il ob xovô bêga bê buc timuên wê Kîlisi obêc vena lec ge, od il wê il tu i nue ge il ob kidi lec nang.

²⁴ Om buc tige wê susu vihati yang ob tiyôô vac, di Kîlisi obêc kitya xêkizêc wê gavman hixôn xomxo levac vông ge vêl di xêkizêc vihati yang ge ob la vêl, pyap di Yesu obêc vông xomxo hixôn susu vihati lax vac ma Anutu vigê nêb i viac. ²⁵ Ên Kîlisi ob viac xomxo hixôn susu vihati di i loc tyip vô buc wê xomxo wê vông vevac vô i ge ob la vac i vixa kwa ngibi ge. ²⁶ Kîlisi obêc kitya xomxo tige vihati vêl, di kitya yibên vêl lec myahîpu timuên. ²⁷ Kiyang yêp vac xolac bêga nêbê, “Anutu vông xomxo hixôn môp vihati yang la vac i kwa ngibi.” Il xovô ên il nêbê kiyang tige nêl lec wê Anutu vông xomxo

hixôn môm vihati la vac Kîlisi kwa ngibi ge, léc Anutu tîbed wê o la vac Kîlisi kwa ngibi hixôn lêm. ²⁸ Vihati obêc la vac Kîlisi kwa ngibi, nang dêc Anutu nu vaci obêc la vac ma kwa ngibi, di Anutu vaci ob tu levac di viac vihati.

²⁹ Kiyang tige obêc kityooên ge od bêna léc xomxo ya lipac mia vac xomxo yibên nipilêhê? Ên xomxo yibên obêc kidi lec tii vac lêm ge od bêna léc xomxo lipac mia ên nêb i ngidu xomxo yibên xônê? ³⁰ Di xe ga, xomxo vông viyin vô xe tiyi buc vihati. Léc xomxo obêc kidi lec vac yibên lêm ge od bêna léc xe kilê viyinê? ³¹ Xam lige, a xêgyaa vô nivîha yang ên xam ên wê xam vông i vin il lig Apumtau Yesu Kîlisi ge. Om a nêl hixôn nôn vô xam bêga bê tiyi buc vihati a dô vac viyin tiyi xochê a ob xib ge. ³² Gê Epesas ga, xomxo vông vevac vô a tiyi xochê bwoc vîmen ge. A obêc nêl i tiyi xovôên kibun ga ge od a ob nêl bêga bê viyin tige ob vô nivîha vô a lêm. Di xomxo yibên obêc kidi lec i tii vac lêm ge od il ob vông i tiyi kiyang wê xomxo nêl ên he nêbê, “Il ob xa di num di dô vaxvax, ên vô kwabo lec wê il ob xib di la vêl.”

³³ Xame, le i léc vông i vin kiyang kityooên tibêge lêm. Ên il ob dô hixôn xomxo nipaên ge od he ob vông môm nivîha wê il vông ge vô nipaên. ³⁴ Xam sea piyôp judajuda di xam viac piyôp i yêp nivîha. Di xam sea môm nipaên wê xam vông ge, ên xam ya gên o xovô Anutu lêm, om a nêl kiyang tiga vô xam ên a nêb i vông xam nim i yoc.

Ninivi yibên wê obêc kidi lec ge obêc bangwe

³⁵ Lêc xam ya obêc kinêg bêga bê, “Xomxo yibên obêc kidi lec tibêna? Di ninivi wê he vông ge obêc tiyi vatya?” ³⁶ Ông xomxo piyôp maên, ông xovô bê ông obêc xin susu vê ge od obêc la dô vac kibun nipwo tya dêc tyip timuên. Lêc xinên obêc ma ge od ob tyip maviha lêm. ³⁷ Di susu vê wê ông xin ge, o tiyi xochê yatôv yuu lihi ge lêm. Nge, ông xin nôn pîleva, xochê skom vê di susu vê ya. ³⁸ Lêc Anutu vông vê tige tyip hixôn yatôv yuu lihi tiyi xochê ici va xovô ge, om vê toto ge obêc tyip hixôn yatôv yuu lihi toto.

³⁹ Di susu maviha wê dô kibun ga ge vihati, ninivi o tiyima lêm. Nge, he ninivi toto. Om xomxo vaci, ninivi ba ti, di bwoc vaci ninivi ti, di menac ninivi ti, di beac vaci ti. ⁴⁰ Di susu ya le lec lag di ya dô gê kibun, lêc vunac vunac wê he vông ge o tiyima lêm. Nge, susu wê le lec lag ge, vunac vunac wê he vông ge viyonên di wê dô lec kibun ga, viyonên. ⁴¹ Om xêseac wê hiyôv vông ge vaci, di xêseac wê dentuc vông ge bangwe, di xêseac wê pitua vông ge vaci ti, di byac luu vông ge vaci ti. Om pitua toto ge, xêseac wê he vông ge toto.

⁴² Kiyang tige nêl lec xomxo yibên wê ob kidi lec timuên ge. Ên xomxo ninivi wê yevên ge ob pital, lêc ninivi wê ob kidi lec vac yibên ge obêc pital lêm. ⁴³ Di ninivi wê yevên ge o susu nivîha ti lêm, lêc ninivi wê ob kidi lec ge od nôn nivîha hixôn xêseac. Di ninivi wê yevên ge xêhehehe, lêc ninivi wê obêc kidi lec ge xêkizêc ta. ⁴⁴ Di ninivi wê yevên ge, ge ninivi kibun. Lêc ninivi wê ob kidi lec ge, ge kinu wê ob la dô maviha

vac Anutu ben ge.

Ninivi kibun dô, di kinu ge êno ninivi dô. ⁴⁵ Kiyang yêp vac kipihac xolac bêga nêbê, “Adam taxlee ge tu xomxo mi dô maviha.” Di Adam ngwe timuên i Anutu nôn wê ob vông xomxo dô maviha luta. ⁴⁶ Môp wê il kinud ob dô maviha ge o val tax lêm. Nge, môp wê il dô madviha gê kibun ga val tax, dèc môp wê kinu ob dô maviha ge val timuên. ⁴⁷ Xomxo ngwe wê taxlee ge, xomxo kibun ga wê Anutu hôm kibun mi pitii ya ge, di xomxo ngwe wê timuên ge lam gê lag puunê. ⁴⁸ Om il xomxo kibun ga, il tiyi xocbê xomxo ngwe wê Anutu hôm kibun mi pitii ya ge, di xomxo wê ob la dô lag puunê ge ob tiyi xocbê xomxo ngwe wê lam gê lag puunê ge. ⁴⁹ Gwêbaga il dô tiyi xocbê xomxo ngwe wê kibun ga ge, lèc obêc timuên ge od il ob dô tiyi xocbê xomxo ngwe wê lam gê lag puunê ge.

⁵⁰ Xam lige, a ob nêl bôbac vô xam bê il nidnivi kibun ga o tiyi wê ob la dô vac Anutu ben ge lêm. Me susu wê ob pital ge o tiyi wê ob la dô hixôn susu wê pitalên obêc ma ge lêm. ⁵¹ Xam ngô lê. A ob nêl kiyang xôpacên ti kitong vô xam bêga bê il ga, il ya xibên obêc ma, lèc il vihati nidnivi obêc pikwê paha lutibed ⁵² vô buc timuên wê vuac ob tyuc ge. Vuac obêc tyuc di xomxo yibên obêc kidi lec maviha vac yibên di he ob pital i tii vac lêm, di il xôn nidnivi obêc pilepac manôn viyonên ti. ⁵³ Om il nidnivi wê pitalên ge obêc pilepac di obêc pital i tii vac lêm, di il nidnivi wê yibên ge obêc yib i tii vac lêm. Nge, ob dô maviha luta lèc luta. ⁵⁴ Vô buc tige il nidnivi pitalên obêc

pilepac di pitalên obêc ma, di il nidnivi yibên obêc pilepac di yibên obêc ma, om obêc vông kiyang wê yêp vac kipihac xolac ge vô nôn lec, kiyang wê nêl ên nêbê, “Anutu vông vevac vô yibên ge ngînoo vêl om kitya yibên vîhati vêl.⁵⁵ Om xêkizêc ti wê yibên vông ge dô tina? Di myavinê wê yibên vông ge dô tina?”⁵⁶ Myavinê wê yibên vông ge, kehe yêp vac môp nipaên wê xomxo mi vông ge. Di xêkizêc wê môp nipaên vông ge, kehe yêp vac Moses xolac.⁵⁷ Lêc il ob hi vixad i pec ên Anutu, ên Anutu vông il lig Apumtau Yesu Kîlisi lam ên il, om lam vông vevac vô môp nipaên hixôn yibên mi kitya vêl om vông il dô vac xêkizêc wê i vông ge.

⁵⁸ Xam lige wê a xêgyaa vin lec xam ge, xam le xêkizêc vac vông vinên di xam o lêc xona mi le teva lêm. Nge, xam vông Apumtau yuac xêkizêc i tiyi buc vîhati, ên xam xovô pyap bê yuac wê il vông vô Apumtau ge, il o vông pileva lêm. Nge, vîhati obêc vô nôn lec.

16

Mone wê ob ngîdu Anutu nue xôn ge

¹ A ob nêl kiyang lec mone wê il ob kituc di vông i la vô xomxo vông vinên Jelusalem ên i ngîdu he xôn ge. Xam vông i tiyi xocbê a nêl vô konglegesen toto vac vigwe levac Galesia ge.

² Lec da vîhati ge, xam toto wê mone wê xam tulec vac da tige di tung vîwen i dô vîyonên di bin buc wê a obêc miloc ge, êdêc buc wê a obêc miloc ge od xam o lêc myag mone lêm.³ Ên a ob miloc ge od xam vînoo lime ya, di a ob kivuu

kîpîhac di vông vô he, ên he i kô hixôn mone tige mi loc Jelusalem. ⁴ Lêc a obêc xo ên a nêb a ob la hixôn he ge od xe xôn ob la.

Pol nêb ob la yê he Kolin

⁵ A nêb a ob la tup vac vîgwe levac Masedonia, om a ob la xê he vêl tax dêc miloc vô xam. ⁶ Di a ob dô hixôn xam buc ya, om a lungên, mêd a ob dô di buc lun yuu viyîên i loc vêl lê, di a obêc nêb la vîgwe ya ge od xam obêc ngidu a xôn. ⁷ A obêc miloc vô xam ge od a nêb a ob sea xam lutibed lêm. Apumtau obêc tyuc lec ge od a ob dô hixôn xam buc xuhu dia tya. ⁸ Lêc a nêb a ob dô Epesas ga di buc Pentikos i lam loc vêl lê, ⁹ ên vuayen tax ên a di yuac tibeac yêp tiyi wê a ob vông ên i vô nôn nivîha. Lêcom xomxo wê nêb ob vông yuac i vô nîpaên ge tibeac dô hixôn.

¹⁰ Timoti obêc miloc vô xam ge od xam viac i nivîha ên i dô hixôn nîlô nivîha, ên Timoti vông Apumtau yuac tiyi xocbê a vông ge. ¹¹ Om xam o lêc wê i tiyi xocbê xomxo pîleva ti di vô nîmim vô i lêm. Di buc wê ob sea xam ge od xam vông i lôm hixôn kiyang malehe vô a, ên a hixôn lige ya, xe dô bin i.

¹² Il lig Apolos ge, a nêl ngînong ên a nêb i kô lige ya mi he i loc vô xam lê, lêc Apolos xêyaa o vin lec wê nêb ob loc decdec ge lêm, om ob dô lê, di obêc xovô buc ti ge od ob miloc vô xam.

Pol nêl kiyang myahîpu ya

¹³ Xam viac xam nivîha di le xêkîzêc ya vông vinên. Di xam o lêc xona lêm. Nge, xam dô i tiyi xocbê xomxo wê xêkîzêc ge. ¹⁴ Môt vîhati

wê xam ob vông ge, xam xêmyaa i vin lecma di xam vông.

¹⁵ Xam lige, xam xovô Stepanas he vinê nue wê he vông i vin taxlee vac vigwe levac Glik, di he xôn vông nilô la tived vô yuac wê ob ngidu lie vông vinên xôn ge. Om a ob nêl vô xam bê ¹⁶ xam vô ninyam lehe vô xomxo tibêgee, hixôn xomxo vihati wê vông yuac hixôn he ge.

¹⁷ A xêgyaa vô nivîha ên wê Stepanas yuu Potyunetas yon Akaikas val vô a ge, ên xam o tiyi wê xam ob lam ge lêm, lêc tiyi xocbê yon tu xam mamnôn mi val vô a, ¹⁸ om yon vông a nilôg vô viyin maên tiyi xocbê he vông xam nilôm vô viyin maên ge. Om xam kô xomxo tibêge lec nivîha.

¹⁹ Konglegesen wê dô vac vigwe levac Esia ge vihati nêl vidiiên vô xam. Di Akwila yuu vinê Plisila hixôn xomxo vông vinên wê mi kitucma vac yuu ben ge nêl vidiiên nivîha vô xam lec Apumtau lê. ²⁰ Xomxo vông vinên ga vihati nêl vidiiên vô xam. Xam pulma vigêm ên i nêl kitong bê xam xêmyaa vin lecma.

²¹ Kiyang myahîpu timuên tya ga, a Pol, aca va kivuu ya vigêg di a nêl vidiiên vô xam.

²² Xomxo ti xêyaa obêc vin lec Apumtau lêm ge od Apumtau i vông myaviwen nîpaên vô i di tii i vêl. O Apumtau, ông lamê.

²³ Xêyaa vin lecên yuu vizid wê Apumtau Yesu vông ge i viac xam. ²⁴ A xêgyaa vin lec xam vihati lec Yesu Kilisi lê. Kiyang nôn.

Yesu Xolac
The New Testament in the Patep Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Patep long Niugini
copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Patep

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

3d2c844d-4bc8-590b-bbf2-3a5fcd1f7ad8